

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 47 (2542) 1998 LAPKRITIS-NOVEMBER 17

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT.

L5C 1T3, CANADA

• NUMERIO KAINA - \$1

Karių ir partizanų diena

Šiaurės Amerikos lietuvių scenose dar visai neseniai stovėjo partizanai. Jie dainavo, deklamavo, pasakojo ir spaudė ne vieną asarą gausiems klausytojams.

O GAL NE vienas ir kėlė klausimą, ar verta buvo aukotis, ar toji kraujo ir gyvybių auka tolydžio nemenkėja, kai dabartinio modernaus gyvenimo ir kitokių sampratų poveikiuose bet kokie kariniai veiksmai nebegiriami. Užtat kai kam ir požiūris į partizaninių kovų dešimtmetį gali jau rodytis visai kitoje šviesoje. Jaunoji karta, veikianti pacifistinių bei kosmopolitinių nuotaikų, į ginkluotąsias Lietuvos laisvės kovas gali pažūrėti jau visai kitomis akimis negu laukiama ir tikimasi. Todėl labai svarbu apie tas kraujo ir gyvybių aukas ne tik dažnai kalbėti ir jas priminti, bet ir atitinkamai išskirti, rodyti jų esmę ir prasmę. Dar svarbiau viso to nenustumti ateičiai, kai dar Lietuvos žemėje vaikšto išlikę kovotojai, gyvi liudininkai, priešai nesulaužę, pažadus ištesę vyrai ir moterys. Deja, kartais susidaro įspūdis, kad krašto vadovai kažko delsia. Tiesa, pastaraisiais metais jau buvo "išdrįsta" pagerbti kai kuriuos partizanų vadus, suteikti jiems karinius laipsnius, paskelbti pomirtinius apdovanojimus. Tačiau kai išieivijoje steigiami fondai partizanų šeimoms šelpti ir nedaug ką galima išgirsti apie valstybinių mastu vykdomas panašias šalpas, kažkas nebesusiriša, kažkur tartum sugingda stabdžiai, įsiviešpatauja nesuprantamas tylus moratoriumas.

PARTIZANAI, laisvės kovotojai, kaip į juos šiandien kas bežiūrėtų, istorijoje nebus vadinami banditais, nurimusių pokarinio gyvenimo drumstėjais, nekaltų žmonių (stribų) žudytojais. Ginkluotosios priešišinio pajėgos istorijon įrašytos kaip buvusios Lietuvos kariuomenės tęstinumas. Tai rodo partizanų sudaryta struktūra, centralizuota veikla, vėliavos, uniformos. Kokie banditai kada turėjo savo kapelionus; ryšininkus, savo spaudą; kas iš plėšikų kūrė patriotines dainas, rašė dienoraščius, atlikinėjo šventas priesaikas? Įrodymų tikrai nereikia. Šiandien nebe tai svarbu. Šiandien tik reikia sutartiniau atsisąjūti į juos – išlikusius gyvus ar jau žuvusius. Kartais net keista, kai kalbėdami apie Lietuvos laisvinimą pasirenkame daug vėlesnes datas, dabartinius vardus tartum pradžia būtų buvusi kitokia. Gal kai kuriems partizaninių kovų dešimtmečio kaip nebūta. Šių dienų kasdienybėje aukų prašantys partizanai geriausiu atveju susilygiuoja su iš Sibiro tremties grįžusiais benamiais. O atrodo, kad laisvę, dėl kurios jie kovojo, atgavusi valstybė turėtų juos atitinkamai globoti, net iš kitų išskirti, nes tai nebeapkartojama lietuvių tautos dalis. Švenčiant Kariuomenės dieną, lapkričio 23-čiąją, reikėtų visiems pripažinti, kad ši diena yra ir partizanų diena. Lietuvos laisvės kovotojai to yra tikrai nusipelnę. O dabartiniais Lietuvos kariams, siekiantiems modernaus apsiginklavimo, besimokant vartoti įvairiausius ginklus, žinotina, kad šalia viso to kovos dvasia ir tėvynės meilė yra nepakeičiamas ginklas. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Mokyklų kova tęsiasi

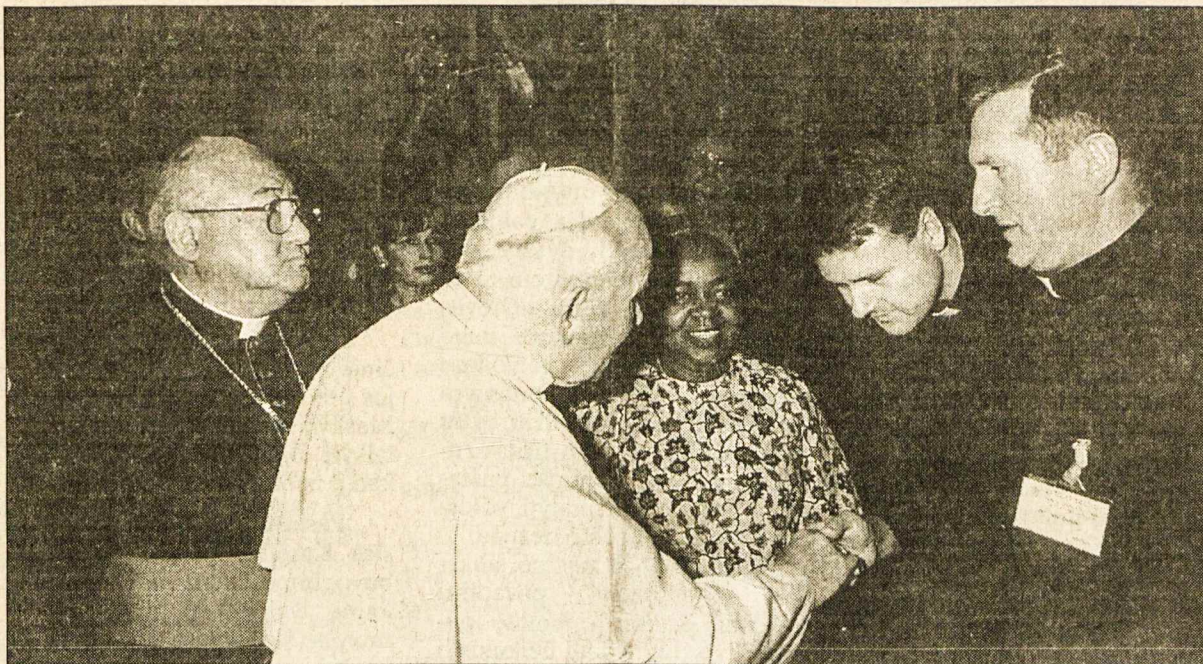
Toronto viešoms mokykloms Ontario premjeras paskyrė papildomus \$204 milijonus šių metų \$2 milijonų biudžetui padengti, bet tuo pačiu metu žadėjo pasiųsti kontrolierius, kurie turės peržiūrėti mokyklų tarybos administruojamą turą bei biudžetą ir surasti bereikalingas išlaidas. Neseniai mokyklų taryba paskelbė, kad dėl biudžeto suvaržymų turės būti uždarytos 138 mokyklos. Švietimo ministeris pateikė siūlymą, kaip taryba galėtų sutaupti pinigų neuždarius mokyklų. Ta žodžių kova sudomino visuomenę ir mokinių tėvus. Premjeras M. Harris, pats buvęs kadaise North Bay mokyklų patikėtinis, yra vis dar įsitikinęs, kad galima kitaip (negu uždarant mokyklas) biudžetą sumažinti. Premjero kontrolieriai pirmiausia peržiūrės mokyklų pastatų kvadraturą ir jų panaudojimą, mokyklų inventorių, biurokratų (konsultantų, administracijos personalo ir pan.) skaičių ir jų algas, kelionių išlaidas. Tarybos pirmininkė G. Nyberg sakosi mielai priimsianti kontrolierių paslaugas ir jų sprendimus, nes tikisi, kad jų peržiūra patvirtins jos planus.

Mississaugos mieste prieš 19 metų, 1979 lapkričio 10 dieną, buvo įvykusi didelė traukinio katastrofa. Vėl vakarą prekinio traukinio viena cisterna prarado ratą, daugiau kaip 20 vagonų nuėjo nuo bėgių ir užsidegė. Kadangi keli prekiniai vagonai ir cisternos vežė įvairias chemines medžiagas, įvyko trys

stiprūs sprogimai, dangus nušviito kaip dieną, ir apylinkė užtvindė cheminių mišinių kvapas ir dūmai. Sekantį rytą dėl nuodingų cheminių junginių baimės didelė miesto dalis, daugiau kaip 220,000 gyventojų, buvo evakuota, kai kurie net penkioms dienoms. Visa ta nelaimė pasibaigė be žmonių aukų ir be įsilaužimų ir evakuotus namus. Mississaugos miestas kurį laiką buvo dėmesio centre, kai net iš JAV ir kitų šalių atkeliavo specialistai susipažinti su taip stebėtinai greitai ir laimingai atlikta evakuacija. Šiomet Mississaugos burmistrė Hazel McCallion atidengė nelaimės vietoj paminklinę lentelę ir savo kalboje pavadino katastrofos pasekmes "Mississaugos stebuklu".

Keturioji I Pasaulinio karo veteranų buvo apdovanoti Prancūzijos Garbės legiono medaliais. Bendrose kanadiečių ir prancūzų kariuomenės apeigose Vimų prie paminklo pagerbtas kanadiečių heroizmas kovojant dėl Vimų Ridge. 80 metų nuo to karo baigimo sukakties proga 14 kanadiečių veteranų, kurių didesnė dalis jau peržengė 100 metų slenkstį, buvo pagerbti aukščiausiais Prancūzijos pažymėjimais.

Ilgalaikės globos senelynai Ontario provincijoje su 20,000 vietų planuojami per ateinančius 8 metus \$1.2 milijono valdžios projekto rėmuose. Toronte planuojama 2,200 vietų, kurios bus naujai parūpinotos 17-koje vietoje (Nukelta į 6-tą psl.)

Romoje 1998.X.9 įvyko tarptautinis kongresas migrantų sielovados darbuotojų. Dalyvavo apie 400, kurių tarpe buvo keturi lietuviai – vysk. A. Vaičius, vysk. P. Baltakis, OFM, kun. Baniulis, SJ, ir kun. E. Putrimas. Nuotraukoje kun. E. Putrimas sveikina popiežių Joną Paulių II, šalia jo – kun. Baniulis, SJ, kairėje – arkiv. Hamao, Migrantų pontifikalinės tarybos pirmininkas. Nuotr. "Osservatore Romano"

Lietuvos kariuomenės dalinys, dalyvavęs procesijoje iš Tytuvėnų į Šiluvą, kur įvyko tautai reikšmingos iškilės. Ten 1993 m. lankėsi ir Šv. Tėvas Jonas Paulius II. Nuotr. B. Gučaitis

Leiskime Rusijai sugriūti

Šitokia atrašte "The Ottawa Citizen" š.m. rugsėjo 22 d. paskelbė JACOB HEILBRUNN straipsnį. Autorius yra vienas iš "The New Republic" redaktorių, kur buvo išspausdinta ilgesnė straipsnio versija

YTAUTAS P. ZUBAS

Rusija yra ne krizės, o išnykimo pavojuje", drąsiai pradedą ultrakonservatyvus amerikiečių dešiniųjų dvisavaitinio žurnalo redaktorius ir išvardina Rusijos nesėkmes. Esą Karaliaučiaus sritis nebemoka federacinių mokesčių; Tambove, 400 km nuo Maskvos, pirkėjai gali gauti tik penkis kepalukus duonos; Murmanskas paprašė humanitarinės pagalbos iš norvegų, švedų ir suomių; Novgorode įsistėgė kasdieninių reikmenų iškeitimo į maisto produktus fondas; Krasnojarsko gubernatoriaus generolas Aleksandr Lebed, galimas kandidatas į prezidentus, įvedė kainų kontrolę sakydamas: "Aš pasiryžęs apsaugoti regioną nuo bado".

Šitokios žinios amerikietį žurnalistą baugina, nes Rusija einanti fašizmo keliais, kaip Weimaro Vokietija po I Pasaulinio karo. Jelcino nesugebėjimas sukurti naujas valstybines institucijas rodo, kad Rusija laikosi tik Vakarų paramos dėka. Dabar, paskutiniams gyvybės ženklams nykstant, net Vakarų pagalba nebepepadanti.

Prisiminiau pirmaisiais pokario metais nedidelio Pietų Bavarijos miesto vieninteliam kino teatre prieš kiekvieną seansą rodomas vietos žinias ir reklamas. Vieną ciliuotą atsimenu ir šiandieną: / Hast du Kummer / Hast du Sorgen / Zum Tauschzentrale / Komme Morgen /. (Jei turi rūpesčių, ateik rytą į mainų biurą). Vokiečių bankininkas H. Schacht mainų prekybos su užsieniu dėka per trumpą laiką ne tik apginklavo Hitlerį, bet ir visokeriopą Vokietijos gerovę pakėlė. Premjero G. Vagnoriaus pareiškimas, kad teks su Rusija mainais prekiauti, neatrodo tokia bloga galimybė. (VZ).

"Ottawa Citizen" laikraščio autorius mano, kad Rusijos žlu-

gimas gali būti užmaskuota palaima Vakarams, nes išnyktų pavojus sukurti stiprią fašistinę valstybę. Anatol Lieven (Latvijos vokiečių kilmės, VZ), britų žurnalistas, savo naujoje knygoje (prieš keletą metų išėjo jo knyga apie Baltijos kraštus) "Chechnya: Tombstone of Russian Power" teigia: "Juokinga net kalbėti apie rusų karines pajėgas". Demoralizuotos Afganistane, Čėčėnijoje pasirodė nepajėgios net savame krašte normaliai veikti.

Nežinia, koks A. Lieven žodžio "demoralizuoti" supratimas, bet amerikiečių karas ir pralaimėjimas Vietname sukūrė visą tautą. Teritoriniu atžvilgiu negalima lyginti mažo Vietnamo (65,000 kv. mylių), su keturis kartus didesniu Afganistanu (250,000 kv. mylių). Kaip amerikiečiai Somalijoje, taip rusai Čėčėnijoje labai greitai patyrė, kad su partizanais kariauti sunku. Kažin ar Lieven nepasiskubino karines rusų pajėgas nurašyti (VZ).

Teiginys, kad "praėjusią savaitę Rusija pasitraukė iš radaro stoties Latvijoje ir ateityje priklausys nuo amerikiečių rakietų sekimo punktų" yra ne tik svajonė, bet ir neteisingas. Rakietų valdymo centras Skrudonėje, dengęs visą rytinį Baltijos regioną, buvo likviduotas prieš 3 ar 4 metus, o daugiaaukštis pastatas išsprogdintas privačios amerikiečių firmos. Įvykį su nuotraukom aprašė "The Baltic Times". Dabar rusai Latvijoje paliko karinės reikšmės neturintį satelitų sekimo punktą. Abejotinas ir negatyvus Rusijos palyginimas su Weimaro Vokietija, kuri "turėjusi išplėstą pramonę ir didelį kadrą karininkų" (VZ).

Rusija šiandieną primena XVIII š. Vokietiją su visa cile nepriklausomų valstybių be autoriteto centre. Centrinę val-

džią Maskvoje panaikinus, autonominių regionų administravimas atitektų arčiau vietos reikalų stovinčiai valdžiai. Dabartinė privatizacija, užuot pradėjusi naują ekonominę erą, toliau seka sovietų tradicija pajungti provincijas Maskvos interesams. Nėra ko stebėtis, kad daugelis iš 89 Rusijos federaciją sudarančių regionų pradeda galvoti, kad jie geriau tvarkytųsi be centrinės valdžios. Sverdlovsk, gimtajame Jelcino mieste, gubernatoriaus išleido deklaraciją, pavadindamas regioną "Uralo respublika".

Bet ar toks, rodos, logiškas didvalstybės išardymas nesių baigtų kruvina katastrofa? Daugelis Rusijos ateitį liečiančių politikų baiminasi dėl riaušių, civilinio karo ar net galimybės, kad atominiai ginklai gali patekti į teroristų rankas. O gal Vakarų pastangos išlaikyti vieningą Rusiją kaip tik ir veda į tokią atomazgą? Gal kaip tik būtų geriau Amerikai skatinti taikų Rusijos išardymą, vietų vidaus jėgų ginkluotų bandymų atsiskirti, kuriuos Maskva pasiryžusi užgniauti.

Akivaizdus rusų nesugebėjimas sudaryti stiprią centralizuotą demokratine valstybę verčia manyti, kad daugelis ekonominių problemų būtų lengviau sprendžiamos vietoje, nes vietiniai pareigūnai jaustųsi labiau atsakingi. Iš tikrųjų de facto nepriklausomybė jau egzistuoja. Demokratikai išrinkti regionų gubernatoriai ir seimai nesivaržo ignoruoti centro direktyvas.

Amerikai Rusijos žlugimas taip pat naudingas. Pirmiausia Amerikos svoris derybose su pavienėm valstybėm padidėtų, nes atsirastų galimybė išnaudoti nesutarimus tarp jų. Antra, Amerikos įtaka pakiltų vien tik dėl jos dydžio. Pasaulis be stiprios Rusijos palengvintų išlaikyti (Nukelta į 2-ra psl.)

Savaitė Lietuvoje

Prezidentas Ukrainoje

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus lapkričio 5-6 d.d. lankėsi Ukrainoje valstybiniu vizitu. Su Ukrainos prezidentu Leonidu Kučma V. Adamkus susitarė dėl laisvos prekybos sutarties peržiūrėjimo, taip pat dėl kultūros, mokslo ir jaunimo mainų fondo įsteigimo artimoje ateityje. Pokalbiuose su Ukrainos ministeriu pirmininku Valerijumi Pustovoitenka aptarta dvišaliu ekonominių santykių plėtra. Kijeve prezidentas su žmona aplankė Lietuvos ambasadą, taip pat vyko į Lvovą, kur vyko Lietuvos nepriklausomybės remiančios demonstracijos dešimtmečio pradžioje. Ten gyventojams buvo padėkota, taip pat susitarta su vietiniais verslininkais.

ŠAS pareigūnas Lietuvoje

ŠAS pajėgų Europoje vyriausiosios būstinės (SHAPE) partnerystės koordinavimo centro direktorius generolas majoras Ton Kolsteren lankėsi Lietuvoje spalio pabaigoje pasitarti dėl Lietuvos dalyvavimo tarptautinėje programoje "Bendradarbiavimas taikos labui". Jis susitiko su seimo valstybinio saugumo komiteto pirmininku Algirdu Katkumi, kariuomenės vado pavaduotoju pulkininku Valdu Tutkumi, gynybos štabo viršininku pulkininku Antanu Jurgaičiu bei krašto apsaugos ministerijos padalinii vadovais. Daugiausia buvo kalbėta apie koordinavimo centro vaidmenį Lietuvos ir ŠAS bendradarbiavime bei pastarosios pagalbą Lietuvos kariuomenei.

Tarėsi apie ES plėtrą

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus lapkričio 9 d. lankėsi Helsinkyje. Susitikime su Suomijos prezidentu Marti Ahtisaari ir ministru pirmininku Paavo Lipponen buvo kalbėta apie Europos sąjungos plėtrą. M. Ahtisaari pabrėžė Lietuvos pažangą visose srityse, teigė, jog dėl to galima tikėtis greito sprendimo dėl derybų pradžios. V. Adamkus tvirtino, kad Lietuva žada aktyviai dalyvauti Suomijos pasiūlytoje iniciatyvoje "Šiaurės dimensijos", kuri padidintų Šiaurės Europos valstybių vaidmenį viso žemyno gyvenime, kaip rašo ELTA.

Buvo pasirašytos dvi tarpvyriausybės sutartys – dėl bendradarbiavimo kultūros ir automobilų transporto srityse. V. Adamkus taip pat susitiko su Suomijos pramonės atstovais, kurie pareiškė pasitenkinimą savo verslo plėtote Lietuvoje.

Aptarė sienos nustatymą

Lapkričio 4 d. Vilniuje įvyko Lietuvos ir Gudijos pasienio tarnybų vadovų susitikimas. Dalyvavo Gudijos pasienio kariuomenės valstybinio komiteto pirmininkas Aleksandras Pavlovskis. Jo teigimu, Gudijai tenka demarkuoti ir kontroliuoti dvi-

gubai ilgesnį savo valstybinių sienų ruožą, tačiau jokios tarptautinės organizacijos neteikia jai materialinės pagalbos, tenka sienas tvarkyti iš valstybinio biudžeto lėšų. Šiais metais tam tikslui buvo paskirta 200 bln. Gudijos rublių, kitais metais – 300 bln.

Kaip rašo ELTA, ligšiol Gudija yra demarkavusi tik keilolika iš jai priskirtų kilometrų pusiau padalintame 650 kilometrų tarpvalstybinės sienos ruože, o Lietuva jau 162 km. sienos dalyje pastatė lietuviškus pasienio stulpus ir ribos paženklinimus.

Posėdžiavo mažųjų komisija

Vilniuje lapkričio pradžioje posėdžiavo Lietuvos ir Lenkijos tarpvyriausybės bendradarbiavimo tarybos bendra Tautinių mažųjų komisija, nagrinėjo Lietuvos lenkų ir Lenkijoje gyvenančių lietuvių problemas. Daug dėmesio buvo skirta švietimui, ketinama pasirašyti atnaujintą bendradarbiavimo programą.

Regioninių problemų ir tautinių mažųjų departamento generalinis direktorius Remigijus Motuzas spaudai pareiškė tikis, kad netrukus bus pasirašyta sutartis ir dėl vidurinio ir aukštojo mokslo baigimo diplomų abipusio pripažinimo, o kitamet sutartis dėl tautinių mažųjų narių pavardžių rašymo gimtąja kalba.

Posėdžiavo JAV ir seimo atstovai

Lapkričio 2-6 d.d. Vilniuje posėdžiavo Lietuvos seimo ir JAV lietuvių bendruomenės atstovų komisija, kuriai pirmininkauja seimo vicepirmininkas Feliksas Palubinskas ir JAV-LB atstovė Liuda Rugienienė. Komisija įsteigta 1994 m., renkami du kartus per metus. Buvo svarstyti Lietuvos ekonomikos, kultūrinio bendradarbiavimo, paramos užsienio lietuvių bendruomenėms, jaunimo organizacijų, lietuvių grįžimo į tėvynę ir kiti klausimai. JAV LB pirmininkė Regina Narušienė ir Lietuvos kultūros ministeris Saulius Šaltenis pasirašė memorandumą dėl bendradarbiavimo tvarkant išievojus archyvus bei paramos išievojus žiniasklaidai.

Diplomatijos 80-metis

Vilniuje lapkričio 3-4 d.d. įvyko konferencija "Lietuvos diplomatija XX amžiuje". Lietuvos politikai, diplomatai, politologai ir istorikai susirinko paminėti Lietuvos diplomatijos 80-metį ir buvusio užsienio reikalų ministerio bei diplomatijos šefo Stasio Lozoraičio 100-sioms gimimo metinėms. Konferencijoje aptarta tarpukario bei dabartinė diplomatija ir užsienio politika, organizacijų ir žymių diplomatų veikla, rašo ELTA.

Lapkričio 7 d. Valstybiniam dramos teatre įvyko minėjimas, kuriame sveikinimo žodį tarė pirmasis Lietuvos ambasadorius JT Anicetas Simutis. RSJ

Šiame numeryje

Karių ir partizanų diena

Lietuvos kariuomenės tęstinumas – partizaninių kovų dešimtmetis

Leiskime Rusijai sugriūti

Amerikos įtaka pakiltų vien tik dėl jos dydžio

Maskva bijo prarasti Karaliaučių

Gyventojai žino, kad jų ekonominė ateitis priklausys nuo Europos

Sustabdyti tautos nykimą...

J. P. Kedy savo lėšomis remia daugiavaikės šeimos

Lietuvos kariuomenei 80 metų

Vienų klaida, kitų klaida neapgyne Baltijos tautų

Aistis – elegiškojo žodžio meistras

Skaitytojas džiaugiasi persiimdams poeto dvasinę vienumą

Ligoniai ir vedybinės painingos

Nelabasis tave gundė gundė, o tu atsilaukei

TEVIŠKES ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevicius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$42, pusmetinė – \$21, mėnė – \$52, garbės – \$62. Oro paštu į užjūrus – \$135. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TZ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškes žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$42.00, supporter \$52.00, honorary \$62.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškes žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Pirmieji naujosios vyriausybės žingsniai

Socialdemokratų partija, laimėjusi rinkimus, "žaliųjų" remiama, paėmė valstybės vairą į savo rankas. Milijonai vokiečių stebi pirmuosius jos žingsnius ir kritiškai juos vertina. Dar nežinia, kokia bus jos laikysena Lietuvos atžvilgiu

KAZYS BARONAS, Vokietija

Vokietijos politinio gyvenimo asis visą mėnesį sukėsi apie naują išrinktą parlamentą. Spauda buvo užpildyta ilgiausiais straipsniais, partiniams laikraščiams viską tempiant ant savo korpulio, o televizija kvietė politinio gyvenimo atstovus įdromoms bei kartais karštomis svarstyboms.

Parlamento posėdyje

Esu rašęs, kad Vokietijos konstitucija nurodo naujam parlamentui susirinkti 30 dienų laikotarpyje nuo balsavimo dienos. Balsavimas buvo rugsėjo 27 d., tad parlamentas susirinko spalio 27 d. Jį pradėjo vyriausias amžiumi atstovas. Buvo išrinktas "Bundestago" pirmininkas (vokiečiai jį vadina prezidentu) iš Rytų Vokietijos, aišku, socialdemokratas W. Thierse, kovojęs komunistinio režimo laikotarpyje už žmogaus teises. Jo kalba buvo palydėta ilgais plovimais, nes jis priminė rytinės ir vakarinės Vokietijos sujungimą, kartu pažymėdamas, kad šis parlamentas bus jau Berlyno parlamentas, nes 1999 m. dalis ministerijų bei parlamentas posėdžiaus ne Bonoje, o Berlyne.

Kitų valstybių rūmai Berlyne

Ta proga norėčiau pažymėti, kad daugelis užsienio valstybių Berlyne jau padėjo pamatus savo rūmams (skandinaviai vienoje gatvėje), kai kurių valstybių matomos jau ir sienos. Lietuva atgavo sklypą, kuriame nepriklausomybės metais stovėjo rūmai, tačiau karo metu jie buvo subombarduoti. Rytprūsiosios gimęs JAV ambasadorius Kornblum (laisvai kalba vokiškai) džiaugėsi, galėdamas jau ateinančiais metais persikelti į Berlyną, nes Vokietijos sostinė Europos politiniame gyvenime atliks svarbiausią vaidmenį.

Ar nevertėtų apie tai pagalvoti ir Lietuvos vyriausybei, užuot leidus pinigų nereikalingiems skrydžiams į užsienius. Tuos pinigus reikėtų skirti naujam pastatui Berlyne, nes statybos darbai brangsta kiekvieną mėnesį. Žiniasklaida taip pat rašė, kad jau šiuo metu Berlynas yra didžiausias šnipų lizdas.

Naujieji pareigūnai

Naują Vokietijos kanclerį galima buvo išrinkti ir be balsavimo, nes socialdemokratams laimėjus rinkimus, kancl. H. Kohl'io įpėdiniu iš anksto buvo numatytas ketvirtą kartą vedęs ir 18 metų už save jaunesnė žmona turintis Gerhard Schroeder. Balsavime iškilo staigmena, nes iš opozicijos už G. Schroederį balsavo net septyni atstovai.

Pirmas sveikino socialdemokratų pirmininkas O. Lafontaine, po jo Scharping, Fuchs ir buvęs kancleris H. Kohl, linkėdamas sėkmingo darbo. Jeigu jam bus reikalingas patarimas, jis esą visuomet pasirodys padėti.

SPRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimco Ave., Toronto Ont. M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

Maskva bijo prarasti Karaliaučių

Kanados dienraštis "The Globe and Mail" 1998.X.24 išspausdino Geoffrey York straipsnį apie Karaliaučių, atskleidžiamas Kremliaus susirūpinimą dėl galimo tos srities praradimo. Esą Stalinas ištrėmė iš jos visus vokiečius, tačiau visur jaučiamas vokiečių paveldas. Iškilnieji rusai mano, kad Karaliaučiu naudingiau palaikyti glaudžius ryšius su Europa, o ne su Rusija. Straipsnyje minima ir Lietuva

Šioje izoliuotoje, svetimų valstybių apsuptoje teritorijoje prie Baltijos jūros, kur brutali sovietiška architektūra grumiasi su prieškariniais vokiškais pastatais, du konkuruojantys muziejai kovoja dėl Imanuelio Kanto bibliotekos nuosavybės.

Karaliaučiaus rusams XVIII š. liberalus vokiečių filosofas yra herojus. Vestuvininkai fotografuojasi prie jo kapo, esančio šalia XIV š. vokiškos katedros, miesto centre. 1945 m., Rytprūsų užkariavimo metu, Raudonoji armija sunaikino katedrą. Vokiečiai savo aukomis padeda dabar ją atstatyti.

Optimistiškai nusiteikusiems europiečiams gotiška katedra ir Kanto muziejus yra įrodymai, kad Karaliaučiu lemta būti tiltu tarp Vakarų ir Rytų, centrinės Europos vartais į Rusijos rinką.

Tačiau Maskva prisibijo to Kanto kulto. Kremlius įtarus dėl vokiečių įtakos. Jis susirūpinęs, kad Karaliaučius gali išslysti iš rusų kontrolės, gal net išstoti iš Rusijos federacijos. Rusijos žiniasklaida paskleidė fantastiškus gandus, kad Rusijos skolos užsieniui mokėti Karaliaučiaus teritorija bus parduota Vokietijai. Gandai buvo karštai ir atkakliai paneigiami. Tai rodo Maskvos baimę dėl galimo vieno jos paskutinių Baltijos uostų praradimo.

Smunkanti ekonomija sudrebino Maskvos leteną, išstiegtą ant neramių rajonų. Kremlius desperatiškai mėgina apsisaugoti, kad jie neišslystų. Karaliaučius, Rusijos Baltijos laivyno bazė, turi lemiama reikšmės Maskvai kaip barjeras tarp Rusijos ir besipriešinančios ŠAS.

Spalio mėnesį, ekonominei krizei didėjant, Karaliaučius paskelbė "ypatingą padėtį" ir grąsino nemokėti mokesčių Maskvai. Reakcija buvo greita ir pikta. Vieno rajono gubernatoriaus pareiškė, kad tai "Rusijos žlugimo pradžia".

Maskva, siekdama nuslopinti bet kokią užmojimą apie maisto stoką paskelbė, kad bus atleisti rajonų gubernatoriai, kurie peržengs federacinę konstituciją. Karaliaučiu buvo priminta, esą jis neturėjo teisės paskelbti "ypatingą padėtį". Tiksliai federacinė vyriausybė galinti imtis tokių žygių.

Rajono vyriausybė greitai pakluso, pažadėdama vykdyti federacinius įstatymus ir aiškino, kad ji tik norėjusi paskelbti

"nenumatytą situaciją". Tačiau įtampa nepranyko.

Dėl geografinės padėties Karaliaučius yra potencialiai turtingas rajonas, kartais minimas kaip būsimasis Hong Kongas prie Baltijos. Teritoriją su 95,000 gyventojų supa turėjančios šalys – Lenkija ir Lietuva. Ekonomijoje vyraujanti prekyba su užsieniu; gyventojai gali be vizų vykti į Lietuvą.

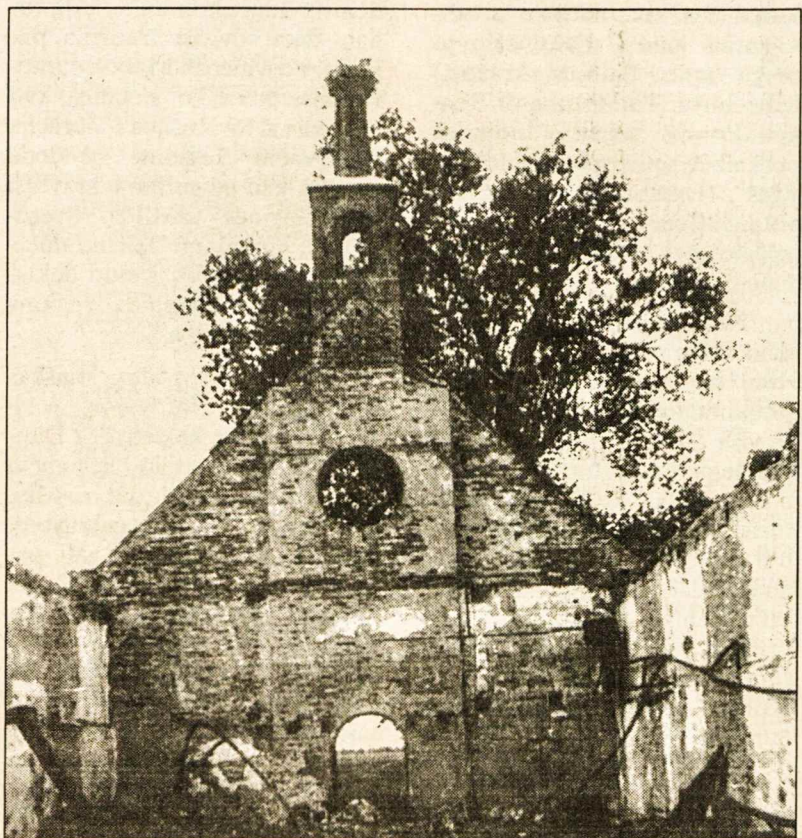
Nors Stalinas ištrėmė visus vokiečius iš teritorijos ir 1940 dešimtmetyje pakeitė juos rusais, daugelis gyventojų sako, kad jie vis dar jaučia vokiečių palikimą. "Kanto dvasia yra čia", sako Stephan Stein, Vokietijos prekybos rūmų atstovas Karaliaučiuje. "Kantas buvo vienas iš liberalaus galvoje pradininkų. Čionai žmonės yra liberalesni, nori glaudžių ryšių su pasauliu. Tai nėra tikras rusiškas miestas. Senuose pastatuose dar galima matyti vokiškus užrašus ant pasto dežukių".

Rajonas ir jo sostinė, anksčiau "Königsberg", pavadinti "Michail Kalinin", Stalino pakaliko, vardu, niekad neįkėlusio kojų į rajoną. Kai kurie gyventojai siūlo miestą pavadinti "Kantgradu" ir tuo būdu išryškinti posovietinę tapatybę.

Maskva savo įsakymais sustabdė teritorijos augimą. Spaudžiant Rusijos nacionalistams, prezidentas B. Jelcinas 1993 m. vetavo susitarimą atidaryti Vokietijos konsulatą Karaliaučiuje. Kremlius bijojo, kad konsulas gali padėti teritoriją nuvesti į Vokietijos įtakos sferą. Nepaisant rajono prašymo, Vokietijos konsulas nebuvo įsteigtas.

Po Sovietų Sąjungos žlugimo Karaliaučius pasiskelbė "laisva ekonomine zona", bet Maskva 1995 m. panaikino laisvos prekybos privilegijas, sustabdė federacinių pajamų nuostolį. Po metų Maskva suteikė teritorijai "specialios ekonominės zonos" statusą su maitinimais. Tačiau uolūs muitininkai ir mokesčių inspektoriai ir čia sabotavo, apdėdami muitu ir mokesčiais daugelį importo ir eksporto prekių.

"Problema yra ta, kad gyventojai turi kovoti su Rusija", sako p. Stein. "Yra daug prieštaravimų, kurie kliūva investuotojams iš užsienio. Jie žino, kad čia yra daug galimybių, bet teisinė padėtis nėra pakankamai aiški".

Karaliaučiaus krašto Būdvičiai – sudegusios šventovės liekanos
Nuotr. Martyno Purvino, 1995 m.

*Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6*

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Praėjusiais metais vokiečių verslininkai investavo tikrai tris milijonus dolerių Karaliaučiaus srityje; šiemet, atrodo, dėl ekonominės krizės suma bus mažesnė. Pirmais 90-mečio metais vienas milijonas vokiečių turistų kasmet lankydavosi toje srityje, šiemet – tik 100,000.

Rusijos nacionalistai tuo tarpu gąsdina su galimybėmis prarasti Karaliaučių. Kai kurie siūlo Rusijai laikyti jame branduolinius ginklus, jeigu ŠAS išsiplėstų į Baltijos valstybes. Keletas lietuvių politikų padidino įtampą siūlydami, kad Karaliaučius atsiskirtų nuo Rusijos ir taptų ketvirtąja Baltijos respublika.

Keletas politikų Karaliaučiuje sugalvojo savo konspiracijos teorijas. Jie mano, kad Maskva tyčia mėgina teritoriją laikyti skurde, mažinti pavojų, kad ji nemėgintų atsiskirti.

Paskutiniaisiais metais didžiausias Karaliaučiaus pranašumas buvo importuotų prekių žema kaina, lyginant su Rusija. Kaimynystė su Lietuva ir Lenkija ir nuėmimas maito nuo daugelių prekių išaugino klestinčią importo prekybą. Bet šis pranašumas dingio, kai rugpjūčio mėnesį smuko Rusijos rublis. Prasi-dėjo infliacija ir importuotų prekių stygius. Padėtis dar pablogėjo, kai Karaliaučiaus spalio mėnesį įvedė naują sistemą importuotų prekių kvotoms. Daugelio prekių kainos pakilo.

Eiliniai Karaliaučiaus gyventojai nelabai trokšta atsiskirti. Jie tačiau pripažįsta, kad jų ekonominė ateitis priklauso nuo glaudžių ryšių su Europa, ne su Rusija.

"Jeigu speciali ekonominė zona būtų išsilaikiusi, mes būtume geriausioje padėtyje visoje Rusijoje", sako Viačeslav Belyk, verslininkas Karaliaučiuje. "Bet realybė kitokia. Pavyzdžiui, benzino kaina dabar yra daug aukštesnė, negu kitur Rusijoje. Dvi valstybės skiria mums nuo Rusijos. Aš manau, kad mums reikia jungtis su Europa".

Vladimiras, Karaliaučiaus verslininkas, importuojąs peilius ir puodukus iš Lenkijos, smarkiai nukentėjo dėl rublio smukimo. Bet jis nenori, kad kaimynai užimtų tą teritoriją. "Jeigu rublis ir toliau kris, nežinau ką darysiu", sako jis. "Nežinom, kas bus rytoj. Bet Karaliaučius turi būti Rusijos dalis. Mes esame rusai, ir aš čia esu pripratęs prie to. Mes bijojės visų tų permainingų".

I. Adomavičienė

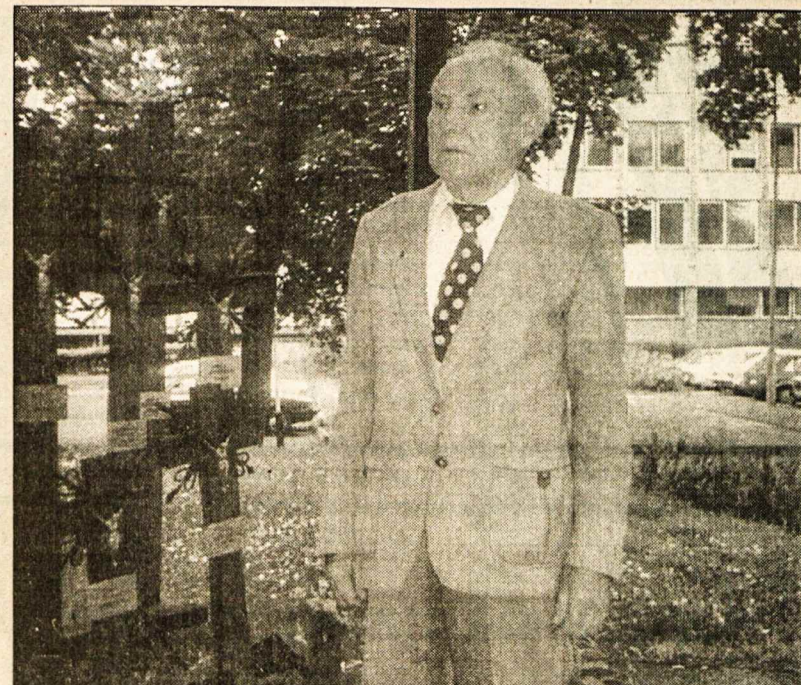
Leiskime Rusijai...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ti Amerikos vyrvavimą. Išplėsdama Šiaurės Atlanto sąjungą Amerika jau dabar yra perėmusi rytinį rusų imperijos sparną. Nepaisant respublikonų kaltinimų, Amerika neprarado Rusijos, bet gal būtų geriau ją prarasti.

Nedažnai net kraštutinių dešiniųjų spaudoje skaitom tokie atvirus prisipažinimus. Tačiau ne tai svarbu. Norėtusi žinoti, ką duotų pasauliui toks absoliutinis Amerikos viešpatavimas? Jau 1835 m. prancūzų politikas ir istorikas, laikomas politinio liberalizmo tėvu, Alexis de Tocqueville savo veikale "Democracy in America" rašė, kad kasdieniniame gyvenime Amerikoje mažai yra vietos laisvai minčiai. Tad kažin kas stovi arčiau polinkio į fašizmą: Rusija su 70 metų despotizmu patirtimi, ar Amerika su laisvai veikiančiais ginkluotomis milicijomis būriais ir apatiška balsuotojų minia?

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Prima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima
pacientus ir vakarais

Gausiom šeimom remti fondo steigėjas J. P. KEDYS Vilniuje prie televizijos kalvos 1998 m. vasarą
Nuotr. A. Guščiaus

Sustabdyti tautos nykimą...

Lietuvoje mažėja gimstančių, didėja mirstančių skaičius, vedantis į tautos išnykimą. Atsirado privati iniciatyva, skatinanti remti daugiavaikes šeimai bei kviečianti tai daryti valstybiniu mastu. J. P. Kedžio fondas tėra įžvalgi pradžia

ALFREDAS GUŠČIUS, Vilnius

Kartu su vėlyvaisiais rudens paukščiais į šiltuosius kraštus rugsėjo pabaigoje išskrido ir tautietis iš Australijos Jonas Petras Kedys. O į Lietuvą jis atskrido gegužės 10-ąją, tad daugia kaip keturis mėnesius čia puoselėjo savo garsų planą – lietuvių daugiavaikių šeimų, turinčių nemažiau 5 vaikų, moralinį ir finansinį remimą.

Buvau jo "štabe" – mažame jaukiame Vilniaus senamiesčio namelyje, regėjau krūvas norinčių gauti paramą laišku, lydėjau kartą į jį valstybės radiją aiškinti tautai apie paramos būdus ir tikslus, dalyvavau kulminaciniame renginyje sostinės merijoje (rugsėjo 16 d.), į kurią jis buvo sukvietęs pilną šalį daugiavaikių šeimų iš visos Lietuvos, klausiausi jo sujudintose kalbos...

Visa tai matęs ir pajautęs, negaliu atsistebėti devintą dešimtį įpusėjusio fizine stiprybe ir patriotiniu nusiteikimu. Tikriausiai pastarasis jausmas paveldėtas iš senelių, iš tėvų. Suvalkijos lygumose (Marijampolės apskrityje, Raišupio kaime) valdžiusių 33 ha žemės ūkį, užauginusių 8-ius vaikus. Čia J. P. Kedys 1914 m. birželio 15 d. išvydo pasaulio šviesą.

Didelę įtaką jo charakteriui, pasaulėžiūrai padarė dvasinga, patriotiška jo namų aplinka, Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos mokytojai, nepabijoję iškvepti kalbėti apie Lietuvos gamtos grožį, tautos praeitį, didžiulius įžymioms istorinėms asmenybėms.

Daug kas yra girdėjęs, skaitę apie tai, kad jau bene šešti metai iš eilės Lietuvoje gyventojų mirtingumas lenkia gimstamumą, kad vis labiau užteršiama gimtoji kalba. J. P. Kedys pirmasis šiame reikinyje įvėlogė tragiškas pasekmes ir pirmasis puolė statyti užtvanką tautos demografiniam nutekėjimui, kitaip tarus, jos fiziniui nykimui.

Mane, kaip galbūt ir kitus, pribloškė pernai birželio mėnesį per Lietuvos radiją išgirstas, o vėliau ir spaudoje perskaitytas, J. P. Kedžio tvirtinimas: jeigu mirimų-gimimų santykis ir emigracijos nuostata, koks yra šiandien, išsilaikys dar porą-trejetą dešimtmečių, tai Lietuva neišvengiamai praras valstybingumą. Ir ne kokių nors vėl okupacinių ar revoliucinių, bet tautiškai, demokratinio būdo. Esą netolimoje ateityje Lietuvos seime kitataučių deputatų skaičius susilygins su lietuvių skaičiumi, ir tada gyvybinės svarbos klausimai, pavyzdžiui, dėl sienų, dėl valstybinės kalbos, dėl kariuomenės, pagaliau net dėl politinės santvarkos, bus sprendžiami daugumos rankų pakėlimu. O turint galvoje ir tai, jog ir tarp lietuvių atstovų esama ne vieno, sergancio sovietinės Lietuvos nostalgija, tai nepriklausomybės bei valstybingumo netekimas tikrai atrodo įtikėtinas dalykas.

Kad Lietuvos neištiktų tokia liūdna ateitis, J. P. Kedys pradėjo, vaizdžiai tarus, naujų tautinių atstovų bei apskritai būsimų politikų prisiauginimo taktiką. Žvalgydamasis po sostinės savivaldybės salę minėto renginio rugpjūčio 16 dienos metu, regėjau keletą paauglių iš daugiavaikių šeimų. Po 20-30 metų jų intelektualinės ir kūrybinės pajėgos bus pačiame žydėjime. Galbūt vienas kitas iš jų pasuks politiko ar aktyvaus pi-

liečio ir patrioto keliu. Daugiavaikių šeimų atžalos visais laikais pasižymėdavo aukštesniu draugiškumu, vieningumu ir gyvybingumu laipsniu, taip pat geresniais matematiniais sugebėjimais, kadangi jie aiškiau suvokia aksiomą – tautai, norinčiai neišnykti, reikia, kad jos gyventojų skaičius būtų pliusinis.

To neįmanoma pasiekti, jeigu šeimoje tegimsta po du vaikus. Teigiama balansa sunku išlaikyti ir tuo atveju, jeigu jose augs tik trys vaikai, kadangi reikia atsižvelgti į "nubyrėjimą" – ankstyvas mirtis, žūtis, emigracija, mišrios santuokos ir pan. Tauta gali ramiau žiūrėti į savo istorinę perspektyvą tada, kai jos šeimų vaikų vidurkis siekia nemažiau keturių.

J. P. Kedys nusprendė lešomis paremti tas šeimas, kurios auginą penkis ir daugiau vaikų. Pasirodo, tokių šeimų Lietuvoje dar esama. Pasitaiko net penkiolika vaikų auginančių. Štai gerbiama Alenčikienė iš Klaipėdos parašė J. P. Kedžiui, kad jos namuose kasdien triskart prieš stalą susėda po 17 "svečių" (15 vaikų ir 2 tėvai). Ponios Alenčikienės šeima gavo finansinę paramą iš J. P. Kedžio, tačiau ji vienkartinė ir santykinai gana nedidelė. Visų daugiavaikių Lietuvos šeimų J. P. Kedys tikrai neparems. Jo pagrindinis tikslas – "mesti pirštinę" Lietuvos valdžiai, kad ji greičiau praręgtų ir pati imtų tinkamai rūpintis tautos ateitimi...

Geradėjas iš Australijos prisipažino, jog jam skaudu regėti valstybės švaistomus milijonus nereikšmingoms prezidentų, seimo pirmininkų, premjerų, ministerių, departamentų direktorių kelionėms, konferencijoms, o taip pat visokiausiems "baliams". Kiek iš išsivaistų pinigų būtų galima paremti tikrai gyvybiškai būtinų reikalų! Valstybė turėtų nusilenkti daugiavaikėms šeimoms ir nuosirdžiai padėkoti joms už tai, kad jos gimdo ir auginą tautos pagrindą ir ateitį.

Mūsų protėviai ne itin uoliai vykdė Dievo priesaką: "Veiskitės ir dauginkitės"! Dar menkiauo Dievo balso paisyse dabar, atėdami į XXI-ąjį šimtmetį, todėl mūsų, kalbančių, rašančių, dainuojančių lietuviškai, yra nedaug. Norisi tikėti, kad ir išsivijoje, ir pačioje Lietuvoje, laukui bėgant, atsiras panašių į J. P. Kedį vyrų, moterų, norinčių, kad mūsų, lietuvių, būtų truputį daugiau ir kad po šimto metų apie lietuvių valstybę ir tautą istorikai nerašytų kaip apie buvusiąją...

Mums lietuvių - vienintelė
Mus skiria platis okeanai ir kalnai,
Ir nepažįstamas tautietis, ar žinai,
Kaip aš tave ir branginu, ir myliu?

*Už tas sunkias kalvarijas, golgotas
Ir už nostalgijos išsėdintas akis...
Likimas mūsų daugelio – kaprotas,
Ar buvom mes laimingi? Ainiai atsakys.*

*Bet nenuliuskime: virš mūsų –
Paukščių takas
Ir dieviškojo grožio visata,
Daug tūkstantmečių joje virpa, plakas
Širdis lieviu, daugelsyk "kepta, virta".
Ir dar visaip bandyta ir terota –
Egzodan išvartą, gimtinej užspeita...
Kas buvo su mumis? Kas bus?
Net protas
Išpėt bėgėjis. Viena aišku tik –
Mums Lietuva – vienintelė
ir džiaugsmo, ir kančios vieta...
(*Tai perfrazuoti žodžiai iš garsiosios Antano Baranauko giesmės "Nu, Lietuva, nu, Dauguva").*

Prezidento žodis išeivijai

Apie Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus lankymąsi Čikagoje ir kitur buvo išspaudintas "TŽ" 1998 m. 46 nr. platesnis aprašymas. Čia pateikiamos pagrindinės jo mintys, išreikštos Čikagoje surengtame priėmime. RED.

Pagrindinė to 1998 m. spalio 18 d. vakaro programos dalis buvo prez. V. Adamkaus turinimas ir optimistiškas žodis. Čia keletas minčių iš jo kalbos.

Jis dėkojo visiems lietuvių tautos vardu už nuolatinį rūpestį ir pagalbą Lietuvai. Sakė, kad kaimyno nepastovūs padėties gresia ir Lietuvos ekonominiams gyvenimui, "bet jokių būdų negalvoju, kad grėstų politiniu atžvilgiu".

Prezidentas pateikė keletą pozityvių Lietuvos ekon. gyvenimo rodiklių. Tikisi, kad Lietuva kitais metais subalansuos savo biudžetą.

Prezidentas kalbėjo ir apie kai kurias Lietuvos problemas. Lietuvos mokyklos yra viena iš sričių, kur visi turime suremti pečius, joms padėti. Tūkstančiai vaikų nelanko mokyklų. Antisocialios šeimos negali jiems padėti.

Esą Lietuva nori būti pasaulinių ir Europos bendrijų nare, bet kartu ir gera kaimynė Rusijai. Dėkojo už Almos fondui parodytą dėmesį, kuris remia kaimo mokyklų vargstančius vaikus, kad jie išaugtų pilnaverčiais Lietuvos piliečiais. Paminėjo truputį anksčiau atvykusius iškilus Lietuvos verslininkus, kurie susitiks su JAV verslininkais Čikagoje ir Vašingtone.

Kalbėdamas apie politinę sritį, sakė, kad susitiks su prez. Bill Clinton'u Baltuosiuose rūmuose. Ten dar kartą informuos JAV administraciją apie Lietuvos siekius dalyvauti ŠAS (NATO).

Baigdamas sakė, kad prieš akis dar daug uždavinių. "Prašau – tęskime tą darbą, kurį dirbome, kai buvau jūsų tarpe. Daug padaryta, bet dar daug reikia padaryti".

Dar kartą dėkodamas visiems už išeivijoje tęsiamą lietuvių darbą, žadėjo Lietuvos paramą švietimo ir kultūros srityse. "Nepailskime! Ačiū! Ir iki sekančio pasimatymo!"

Aldona Šmulskštienė

1931 ir 1963 m. Lietuvos sukilimo aukoms atminti paminklas Švenčionyse – 1896 m. pastatytas, 1964 m. nugriautas, 1989 m. atstatytas. Nuotr. V. Kapočiaus

Pažeistos dvasios liūdni vaisiai

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Visada su dideliu dėmesiu sekame didžiosios žiniasklaidos pranešimus, ieškodami Lietuvos ar kitų dviejų Baltijos respublikų vardo. Deja, jie visi išnyko iš viešumos, nors nuolatos yra keliamas jų ŠAS (NATO) ir Europos valstybių sąjunga įstojimo klausimas. Atrodo, kad didysis kaimynas vis dar nenustoja savo įtakos, tai Vakariai lyg ignoruoja tą klausimą, o net tolimoji Turkija tam pritaria, lygiai kaip ir Lietuvos kaimynė Lenkija. Aišku, kartais išnykusi lentelėse pamatome Lietuvos vardą, kai daromi pranešimai apie sporto rungtynes, ypač paskutiniuoju metu dviračių lenktynėse Olandijoje pagarsėjus lietuvaitei.

Sekdami statistikas, nuolat skelbiamas plačioje spaudoje, staiga pamatome giliai sukrečiančius duomenis: Lietuva beveik pirmąją savizudysčių statistiką, kuri yra sudaryta pagal gyventojų skaičiaus proporciją. Tai statistika, kuri negali sukelti pasididžiavimo jausmų.

Kiek teko girdėti, kad net ir eutanazija yra praktikuojama Lietuvoje, tik dar nėra tikslų duomenų. Tai kodėl lietuviams gyvybę pasidarė nebe brangi, ne Dievo dovanota privilegija? Giedame himno žodžius, kuriuose taip gražiai sakoma: "Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia". Ją sėmė mūsų partizanai, ji palaikė Sibiro tremtinius, ji padėjo pabėgėliams sukurti sveiką, tvirtą visuomenę užjūrio kraštuose. Juk nedingo tos stiprybės šaltinis, kaip "Girių aidas" nariai taip gražiai dainavo: "Iš senovės didybės mes stiprybę semiam".

Visas pasaulis pripažįsta,

kad gyvybė yra Dievo dovana. Iš visų mokslų didžiausią pažangą daro medicina, kurios tikslas yra kaip galima ilgiau išlaikyti žmogų gyvą. Ne paslaptis, kad Lietuvoje kai kuriems žmonėms gyvenimas yra sunkokas, nes penkis dešimtmečius žalota ekonominė ir socialinė sistema negali pilnai atsigauti dar viename laisvės dešimtmėčiui nepasibaigus. Sunkiosse gyvenimo valandose nepaprastai stiprią paramą teikia malda, taip pat ieškojimas gyvenimo prasmės ir moralinės atramos pas draugus, šeimos narius, dvasiškąją, psichologus. Jei savižudystė yra mirtina nuodėmė, tai jos padariniai meta šėšėlį ant visų likusių draugų, giminių ir pažįstamų.

Galima būtų tvirtinti, kad gyvenimo krizės pateisina visišką beviltiškumą, vedantį į savižudybę. Su tuo betgi negaliu sutikti. Prisimenu savo bėgimo odiseją iš Lietuvos su našle mamyte ir jaunesne sesute. Tai buvo didžiausio beviltiškumo dienos, kai likome be namų, be pastogės, be tėvynės, be pilietybės, be jokių ateities perspektyvų. Vis dėlto iškentėme tą vargą, o savižudystės mintis niekada mūsų nepalietė. Kai būdavo beviltiškai siaubinga bėgant nuo bombų, ieškant pastogės ar maisto degančiuose miestuose, nežinant ką dar baisesnio atneš rytojus, nors ir bėgčiomis sukalbėta malda teikė viltį ir pačioje beviltiškiausioje padėtyje. Gavę gyvybę, esame taip pat apdovanojami stipriu instinktu ją branginti, ją saugoti. Tai kodėl mūsų tėvynėje tas instinktas yra sužlugdytas? Branginkime tą nuostabią Dievo dovana ir ją panaudokime šviesiai Lietuvos atečiai kurti.

Lietuvos prezidentas VALDAS ADAMKUS pamaldose Švč. Mergelės Marijos Gimimo šventovėje Čikagoje 1998.X.18. Iš dešinės: Prezidentas, Alma Adamkienė, ambasadorius St. Sakalauskas ir kiti. Ntr. Z. Degučio

Lietuvos prezidentas VALDAS ADAMKUS, lankęsis Čikagoje 1998.X.18, prie lietuviško kryžiaus šalia Švč. Mergelės Marijos Gimimo šventovės. Nuotr. Z. Degučio

Lietuvos kariuomenei 80 metų (1918.XI.23 - 1998.XI.23)

ANTANAS O. BARKAUSKAS

Šiomet sukanka 80 metų nuo tos dienos, kai 1918.XI.23 buvo įsteigta Lietuvos kariuomenė. Daugiau kaip po 120 metų Rusijos imperijos carinės priespaudos 1918 m. vasario 16 d. Vilniuje Lietuvos taryba paskelbė Lietuvos nepriklausomybės aktą. Niekas negalėjo tikėtis, kad Lietuva kelsis laisvam ir nepriklausomam gyvenimui, nes mūsų krašte iš visų pusių siautėjo gausybė įvairių priešių, o Lietuva neturėjo nei pagalbininkų, nei užtarėjų.

1918 m. lapkričio 23 d. Lietuvos apsaugos ministerijai buvo duotas pirmas įsakymas – steigti Lietuvos kariuomenę.

Po Lietuvos ginkluotųjų pajėgų suorganizavimo ir padėtų kraujo bei gyvybės aukų nelygiose kautynėse su rusų bolševikais, Bermonto-Švalovo gaujomis ir baltaisiais lenkais (kopistais), – mūsų Tėvynė Lietuva 22 metus džiaugėsi laisvu ir nepriklausomu gyvenimu, moraliai bei fiziškai atgimė ir sustiprėjo.

Nors 1918 m. vasario 16 d. buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė, tačiau Tėvynei dar grėsė daug pavojų. Patyrusi Pirmojo pasaulinio karo sunkumus, Lietuva kėlėsi iš po griuvėsių. 1918 m. lapkričio mėnesį visoje Lietuvoje kūrėsi pirmieji savanorių pėstininkų ir kavalerijos pulkai. Kaune jau buvo organizuojamos pirmos Lietuvos kariuomenės struktūros – savanorių būriai.

Visas nepriklausomybės kovų laikotarpis (1918-1920 m.) buvo sunkus, nes priešių buvo daug. 1918-1919 m. vyko atkaklios kovos su bolševikais. Kautis su priešais buvo nelengva, tačiau savanorių karių ryžtas ir karo vadų sumanumas viską nugalėjo. Lietuvių savanorių kontar puolimais nuolat spaudžiami bolševikai pasitraukė iš Lietuvos. Galutinai išvijo bolševikus iš Lietuvos, pėstininkų pulkai dar gynė Vilnių nuo lenkų grėsmės. Per tuos du dešimtmečius Lietuva išgyveno tragišką politinį momentą: neteko savo sostinės Vilniaus ir jo krašto.

Karo mokykla

Pirmoji Lietuvos karo mokykla buvo įsteigta 1919 m. sausio 25 d. Kaune. Jos viršininku buvo paskirtas Rusijos carinės armijos karininkas gen. Jonas Galvydis-Bykauskas. Lietuvos karo mokyklos I-ją laidą baigė 96 karininkai, kurie tuojau pat išvyko į frontą.

Pirmojo pasaulinio karo frontuose užgriūti Lietuvos kariuomenės savanoriai-kūrėjai teigiamai įvertino karo technikos vaidmenį. 1919 m. sausio 30 d. (be jau esamų pėstininkų ir kavalerijos dalinių), buvo pradėta formuoti inžinerijos kuopa, kurią sudarė elektrotechnikos, minuotojų, automobilių ir aviacijos būriai. 1919 m. kovo 1 d. inžinerijos kuopa buvo su-

stambinta iki bataliono dydžio, o jos būriai buvo pavadinti kuopomis.

Aviacija

1919 m. kovo 1 d. yra laikoma Lietuvos aviacijos įsteigimo diena. 1919 m. gruodžio 16 d. aviacijos mokyklą baigė 34 lakūnai bei žvalgai yra laikomi pirmaisiais Lietuvoje paruoštais specialistais. 1921 m. birželio 29 d. Lietuvos karinės oro pajėgos buvo pavadintos Lietuvos karo aviacija. 1923 m. vasarį mokomosios eskadrilės vadu buvo paskirtas vyr. lt. Antanas Gustaitis. 1934 m. gegužės 9 inž. plk.-lt. A. Gustaitis pradėjo vadovauti Lietuvos karo aviacijai. Šias vado pareigas jis ėjo iki Lietuvos karo aviacijos likvidavimo (1940 m. tuojau pat po sovietų okupantų invazijos į Lietuvą). 1940 m. birželio 15 d. Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, buvo uždrausti bet kokie aviaciniai skraidymai. Daug aviacijos karininkų buvo paleisti į atsargą ir represuoti.

Į Vilnių

Iki 1940 m. Lietuvos karo mokykla išleido 21 kadrinių karininkų laidą ir 15 aspirantų-atsargos karininkų laidų. 1940 m. rudenį, atgavus sostinę Vilnių, Lietuvos karo mokykla buvo perkelta į Vilnių, tačiau netrukus sovietų karinės valdžios buvo išformuota. Šios karo mokyklos viršininkas brig. gen. Jonas Juodišius buvo suimtas ir žuvo sovietų įkalinimo lageryje. Nuo sovietų okupacijos smurto nukentėjo bei buvo sunaikinta 2,800 Lietuvos karininkų.

Okupacijos

Prasidėjo Antrasis pasaulinis karas (tarp Vokietijos ir SSRS). Lietuva patyrė dvi okupacijas – sovietų ir vokiečių. Lietuvos kariuomenė buvo išformuota bei panaikinta.

1940 m. vasarą ne tik Lietuva, bet ir Latvija bei Estija pasidavė Sovietų Sąjungos armijos invazijai, aneksacijai, okupacijai ir inkorporavimui į SSRS sudėtį. Neišsautas nė vienas šoviny, todėl Lietuvos laisvės kovų vadams ir ginkluoto pasipriešinimo dalyviams-partizanams teko spręsti be galo sunkius uždavinius.

1940 m. birželio 15 d. Lietuvos valstybės ir kariuomenės vadai neįvykdė savo praeisakos ginti Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, nedavė įsakymo ginkluotam pasipriešinimui. Padaryta istorinė klaida. Bet prieš istorijos teismą, nepaisant asmenybių, visi yra lygūs. Vienų klasta, kitų klaida neapgynė Baltijos tautų interesų. Dėl to dabar verta prisiminti Suomijos-Sovietų Sąjungos karo laikotarpį ir patį faktą. Didvyriška mažos Suomijos tauta drąsiai ir ryžtingai stojo į nelygias grumtynes ir apgynė savo valstybės teises, jos laisvę ir nepriklausomybę, nors patyrė daug nuostolų.

lių. Tačiau sovietų Raudonosios armijos patirti nuostoliai buvo žymiai didesni.

Svarbią vietą užima Lietuvos Vietinės rinktinės kūrimosi ir trumpo jos egzistavimo vokiečių okupacijos metais faktas. Vokietijos III Reicho kariuomenės "Drang nach Osten" ("Žygio į rytus") pradžioje (1941.VI.22) Lietuva buvo okupuota ir neturėjo savo kariuomenės. Tik po 1943 m. pralaimėjimų rytų fronte Vokietijos III Reicho SS ir Gestapo okupacinė karinė vadovybė pareikalavo sudaryti Lietuvos savisaugos batalionus. Buvo suformuota keletas savisaugos batalionų, kurie buvo panaudoti ir rytų fronte, nors tiesioginė jų paskirtis buvo Lietuvos apsauga.

Vietinė rinktinė

1944 m. vasario mėn. Vokietijos III Reicho SS ir Gestapo okupacinė karinė vadovybė leido gen. Povilui Plechavičiui suformuoti Lietuvos vietinę rinktinę, kuri turėtų kovoti su Lietuvoje esančiais sovietų partizanų ir lenkų Armijos Krajo-vo gaujomis.

1944 m. vasario 16 d. per Kauno radiofoną savo istorinėje kalboje gen. P. Plechavičius pakvietė jaunus vyrus stoti į Lietuvos vietinę rinktinę ginti Tėvynę nuo grėsmės. Entuziazmas buvo didžiulis. Tėvynės meilė ir didelis patriotizmas subūrė jaunus vyrus karinei tarnybai. Įstojo 30,000 lietuvių karių-savanorių.

Vokiečiams tai buvo staigmena, ir jie pradėjo reikalauti iš gen. P. Plechavičiaus, kad LVR kariai būtų pervedti į Vokietijos kariuomenę, SS ir aviacijos dalinius. Gen. P. Plechavičius griežtai atsisakė nuo tokių reikalavimų, sakdamas: "Mano kariai niekur neis iš Lietuvos".

Praėjus trims mėnesiams, įvyko vokiečių klasta. Gen. P. Plechavičius, gen. štabo viršininkas plk. O. Urbonas ir keli štabo karininkai buvo suimti ir uždaryti Štuthofio koncentracijos stovykloje. LVR keturi batalionai buvo sunaikinti – suimti, nuginkluoti ir internuoti (per SS puolimą buvo sušaudyta 120 karių). Didelę dalį LVR karių buvo suspėta paleisti iš tarnybos, o kita dalis iš gurgulėmis, ginklais ir amunicija pasitraukė į miškus ir pradėjo ginkluotą pasipriešinimą prieš rudąjį ir raudonąjį okupantą. Taip užgimė rezistencija, kurios pradininkai buvo LVR kariai-savanoriai.

Po Antrojo pasaulinio karo pabaigos slinko sunkūs bolševikinės okupacijos metai, partizaninės kovos. Vis dažniau pasireiškėdavo atkaklūs protestai dėl slapto Molotovo-Ribentropo sutarties ir neteisėtos Lietuvos aneksijos, okupacijos ir inkorporavimo į SSRS sudėtį.

Pagaliau sugriuvę bolševikinės sovietinės sąjungos struktūros. 1990 m. kovo 11 d. seimas paskelbė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo aktą.

Rezistencijos ir tremties muziejus Kaune

Jame darbuojasi buvusi partizanų ryšininkė Sibiro tremtinė Onutė Subačiūtė-Valevičienė

IRENA VAIČIKAUSKAITĖ

Rudenėlio auksu, rubiniais nubarstyti Vytauto parke takeliai veda į Kauno Rezistencijos ir tremties muziejų. Mįslingi senoliai ažuolai, klevai, liepos ir kaštonai rodo kryptį ir kviečia ten, kur mūsų tėvų bei senelių krauju amžiams parašyta Lietuvos kančių ir kovų istorija.

Pravėrus šio muziejaus duris, pasitinka kukli, švelni, santūriai besišypsanti moteris. Tai šio muziejaus darbuotoja Onutė Subačiūtė-Valevičienė, buvusi partizanų ryšininkė, 1947 m. pabėgusi iš Sibiro tremties. Onutė – narsią Lietuvos partizanų Petro Subačiaus-Velionio (1922-1945) ir Juozo Subačiaus-Milžino (1918-1946) sesuo.

Apie savo vargus, patirtus tremtyje ir kalėjimuose, Onutė nenoriai pasakoja. Jaunystėje buvusi kukli, ji tokia išlikusi ir iki šių dienų. Visa tai atsispindi jos poetiškos sielos dvelksme. Štai 1950 m. Volga-Dono lageryje sukurta eilėraštyje-maldoje "Tikėjimui, meilei ir vilčiai" Onutės siela atsiskleidžia:

O Motina Kristaus, džiaugiuosi, kad žydi širdyje Tikejimas.
Ir meilė Tėvynei negesta, nors kartais vaitoja nuvargus širdis.
Prašau tik, lai ašaros mano nudžiūsta nuo veido
Ir niekad neapleidžia Motulė vilčių!..

Be to, jau ir garbaus amžiaus Onutės veidas, tarsi knyga, jaudinančiai pasakoja apie išgyventas fizines-dvasines kančias Sibiro platybėse bei okupuotoje Lietuvoje. Tik gaila, jog spaudos puslapiuose retai rašoma apie Sibiro kančios seses ir brolius su dar tebeplazdanciu gyvybe širdyje. O reikia rašyti, nes išvargusiai sielai ir kūnui tai lyg gyvybės eliksyras, padedantis ir toliau bitele darbuotis mūsų Tėvynės vargo keliuose.

Onutė gimė Mizarų kaime, Leipalingio valsčiuje, Lazdijų apskrityje, prie pat senelio Nemuno krantų. Graži gamta šio krašto jaunimo širdyse gimė kilnias idėjas, skaidrino jausmus. O nuolatinės skriaudos po 1918 m. nepriklausomybės atgavimo, patirtos nuo dažnų ginkluotos lenkų gaujos isiveržimų,

ONUTĖ SUBAČIŪTĖ-VALEVIČIENĖ su šlame rašinyje minima Marijos statulėlė

grūdino kūną ir dvasią. Daug narsių vyrų užaugo Mizarų kaime. Deja, neilgai jiems teko džiaugtis savo kilniais siekiais bei darbais. Sovietų okupacija, kirsdama Lietuvos Ažuolyną, nepagalėjo ir Mizarų kaimo Ažuolėlių. Nelygioje kovoje su rusų kareiviais bei stribais žuvo net devyni Mizarų kaimo partizanai. Tai jau minėti Onutės broliai, dėdė Vaclovas Subačius-Klevas (1904-1953) ir kt. Beje, negalima nepaminti dėdės Vaclovo sūnaus taip pat Vaclovo, gimusio 1931 m. Onutė pasakoja, kad jis, būdamas Druskininkų gimnazijos VII klasės mokynys, įsteigė slapta partizanų dainų ir eilėraščių būrelį "Betliejų". Buvo partizanų ryšininkas. Deja, 1949 m. Vaclovas buvo suimtas ir nuteistas 25 metams. Iš bylos puslapių matyti, kaip žiauriai tardytojai tyčiojosi iš jaunuolio. Juos ypač erzino būrelio "Betliejus" pavadinimas. "Tai ką, tu irgi Jėzus!" – niršo sovietiniai budeliai. Šis kilnus jaunuolis kalėjo ir žuvo 1953 m. Norilsko sukilime, kuris yra aprašytas Broniaus Zlatkaus sudarytoje knygoje "Norilsko vyciai".

Visų šių narsių vyrų, paaugusių savo gyvybę už Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę, atminimas giliai įaugęs Onutės širdyje. Ir ne tik jos gimtojo Mizarų kaimo narsuolių. Visos Lietuvos partizanų ir tremtinių kančios bei vargai, atsispindintys gausiuose muziejaus roduose, Onutei yra brangūs ir artimi. Onutė apie kiekvieną rodinį galėtų pasakoti per dienas. Ji ir pasakoja.

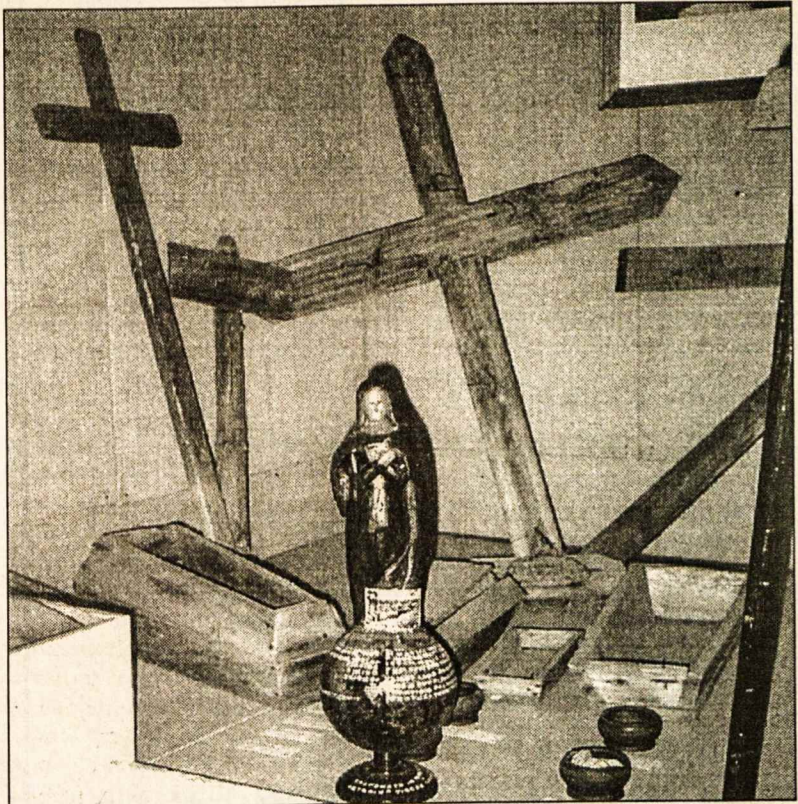
Nuotraukoje matome Onutę Subačiūtę-Valevičienę su Dievo Motinos Marijos statulėle. Prieš kelerius metus iš jos lūpų išgirdau jaudinančią šios statulėlės istoriją.

Tai buvo 1950 m. Kartą tremtinys Vincas Liūmas, būdamas paauglys, prisirinkęs mau-medžio pliauskų ir norėjęs kažką išdrožti, tik nežinojęs, ką. Tuo metu peršalęs susirgo ir buvo paralyžiuotas. Negalėjo kalbėti ir vaikščioti. Vos judino rankas. Kai motulė pamatė, kad sūnaus rankos jau atšalę, tomis pliauskomis užkūrė krosnį, nes norėjo šildyti jo rankėles ir nuprausti veidelį. Netikėtai į tą krosnį trenkė žaibas. Išlėkė iš krosnies pliauska. Tuo metu Vincukas ant savo delno pamatęs kupolėlį ir Marijos veidą.

(Nukelta į 4-tą psl.)

Marijos statulėlės autorius VINCAS LIUMAS prie Sibiro pušelių, kurioje 1954 m. buvo įkelta minimoji statulėlė

Sibiro kryžiai ir Marijos statulėlė Kauno rezistencijos ir tremties muziejuje. Ant tos statulėlės įrašas: "Malda į tremtinį Dievo Motiną Mariją. Ar išvesi mus, o Marija, iš klaidiško Sibiro taigos? Lietuviai esame mes gimę, lietuviai norime ir būt". Rodinio ir maldos autorius – Vincas Liūmas

AUKOKIME LIETUVAI per

TAUTOS FONDĄ KANADOJE

Mūsų aukos stiprins Lietuvos nepriklausomybę.

Siųskite aukas bei palikimus šiuo adresu:

Tautos fondas Kanadoje,

1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6

LAISVOJE TĖVYNĖJE

MUGĖ VINGIO PARKE

Vilniaus Vingio parke spalio 16-17 d.d. įvyko penktoji Rudens gėrybių mugė. Suvažiaavo ūkininkai, sodininkai, pienininkai, aludariai iš visų 10 Lietuvos apskrčių, rašo "Lietuvos aidas". Taip pat susirinkusius linksmino muzikantai, šokėjai ir dainininkai, buvo pardavinėjamos įvairios prekės.

V. KUDIRKOS PAMINKLAS

Spalio 17 d. Šakiuose buvo atidengtas paminklas minint rašytojo varpininko Vinco Kudirkos 140-sias gimimo metines. Jis Šakiuose dirbo 1890-1894 m., mirė 1899 m. dabar vadina mama Kudirkos Naumiestyje. Skulptoriaus Stasio Žirgilio paminklą atidengė Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, rašo "Lietuvos aidas".

SUMAZĖJO VAGYSČIŲ

Kriminalinės policijos auto-transporto vagysčių skrydus pranešimu, rugsėjo pabaigoje ir spalio pirmoje pusėje Vilniuje sumažėjo automobilių vagysčių. Manoma, kad įtaką turėjo finansų krizė Rusijoje, o taip pat pastaruoju metu sulaukimas ke- lių nusikaltėlių grupių, kurios vertėsi automobilių vagystėmis.

SUMAZĖJO NAFTOS KROVA

Klaipėdos uoste šiemet per devynis mėnesius naftos pro- duktų krova sumažėjo beveik 41%, palyginti su tuo pačiu lai- kotarpiu praėjusiais metais, skelbia ELTA. Uosto visos krovos apimtis šiemet buvo 5.76% mažesnė negu pernai, sudarė 11.4 mln. tonų. Daugiausia iš- augo durpių gabenimas per uostą – šiais metais jų pakrauta 40% daugiau. Metalų lauko krova padidėjo 35%, trąšų – 29%. Keleivių judėjimas padidėjo beveik 12%.

NUKENTĖJO GELEŽINKELIAI

Dėl krizės Rusijoje bend- rovi "Lietuvos geležinkeliai" per tris pirmuosius šių metų ketvirčius krovinių pervežė 6% mažiau, sutrūko atsiskaitymai, praneša "Lietuvos aidas". NVS valstybės Lietuvos geležinke- liams skolingos apie 18 mln. litų. Didžiausia skolininkė yra Rusija, kuri už keleivių gaben-

mą ir krovinių vagonų naudo- jimą negrąžinusi 12.5 mln. litų. Per praėjusį ketvirtį labiausiai sumažėjo pervežimų į Karaliau- čių (beveik 18%), ir iš Klaipė- dos į kitas NVS vietas (42%). Leidimų vežti krovinius auto- mobiliais tarptautiniais maršru- tais išduota perpus mažiau negu pernai, nors padaugėjo vežėjų firmų.

SUSIRINKO FARMACININKAI

Spalio 17-18 d.d. Šiauliuose vyko Lietuvos farmacininkų są- jungos (LFS) XIII suvažiavi- mas. Buvo aptarti vaistinių pri- vatizavimo klausimai, sąjungos susirūpinimas, kad vaistinėse žmonės pastoviai gautų reikiamų vaistų. Kalbėta taip pat apie vaistų gaminimą pačiose vaisti- nėse. Lietuvoje veikia apie 1000 vaistinių ir jų skyrių, apskai- čiuojama, jog viena vaistinė aptarnauja 4,000-5,000 gyventojų. Statistika rodo, kad vidutiniškai Europos kraštuose viena vaisti- nės aptarnauja 8,000. (Danijoje – 16,000, Prancūzijoje – 3,000.) LFS dalyvauja Tarptautinės far- macijos federacijos veikloje.

SUMAZĖJO KONTRABANDA

"Vartai 98" pavadintas tar- nybų bendradarbiavimo projek- tas, pradėtas spalio 1 d. Jo tiks- las yra sumažinti kontrabandos įvežimą į Lietuvą, o jei jos iš- leista, sustabdyti jos realizavimą rinkoje. Šią veiklą koordinuoja Policijos departamento Organi- zuotų nusikaltimų tyrimo tarny- bos kontrabandos, narkotikų ir neplatinamų medžiagų kontro- lės valdybos vyresnysis komisa- ras Linas Petronis. Veikloje da- lyvauja Vidaus reikalų ministe- rija, Muitinės departamentas, Mokesčių policija bei Mokesčių inspekcija ir Valstybės saugumo departamentas. Pranešime spau- dai L. Petronis pažymėjo, jog nelegalių prekių turguose ir ur- mo bazėse jau sumažėjo, bet konkretesni rezultatai bus pa- stebimi, kada pradės didėti įplaukai ir valstybės biudžetą. Jo teigimu, nuo spalio pradžios kontrabandos prekių sulaikoma vis daugiau. Pareigūnų piktnau- džiavimui kelią padeda užkirsti kompiuterių sistema policijoje ir kontrolės punktuose susikau- pianti informacija apie sieną kertančius automobilius ir jų krovinius.

MODERNUS VALYMAS

Danijos aplinkos apsaugos ministerija kartu su Lietuvos vy- riausybe bei Kauno miesto sa- vivaldybe padengė 2 mln. litų statybos išlaidas moderniems valymo įrenginiams, kuriais pra- dėta naudotis Kauno rajono La- pių sąvartyne. Kasmet į sąvart- ną atgabenama 100,000 tonų atliekų, kurios užteršia Marilės upelį ir Nerį. Dabar užterštas vanduo bus vamzdžiais nukrei- piamas į baseiną ir pratekęs pro filtrus, biologiškai išvalo- mas. RSJ

FIRST PLACE

PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat,

BSc.Pharm

10% nuolaidos pensininkams

(15% trečiadieniais)

Nemokamas vaistų pristatymas

Sveikatos priežiūros įrankiai

Pradėdamas naują sezoną Hamiltono Lietuvių sporto klubas "Kovas" dėkoja visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie "Jaunių B" berniukų krepšinio komandos sėkmingos išvykos į VI-sias Pasaulio lietuvių sporto žaidynes Lietuvoje.

Kelonė, nors nepelnė laurų, sukūrė progą sportuojančiam jaunimui susitikti su bendraamžiais lietuviams ir tuo pačiu aplankyti tėvų bei tėvukų tėviškę bei gimtines. Tikimės, kad išgyventi nuotykių ilgai liks įamžinti jų atmintyse.

FINANSIŠKAI ŠIA IŠVYKA PARĖMĖ: \$5,000 – Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvas "Talka";

\$2,500 – KLB Hamiltono apylinkės valdyba.

\$800 – Leo Klimaitis; \$500 – "Canadian Auction Group" – Mik Panavas, dr. A. L. Gureckas,

Motiejus Lazdutis, "Optimist Club of Hamilton Centre".

\$250 – "Hoover Canada" – Vitas Stukas, "Midas Muffler" – John Butkus, "Philip Services" – Rū- ta/Tony O'Grady; \$200 – dr. Marija (Arštikaitė) Uleckenė, KLB Delhi apylinkės valdyba, Kanados

lietuvių katalikų moterų draugijos Delhi skyrius, Elyva Kronienė.

\$150 – Irena, Povilas Girmiai, Elena, Kazys Gudinskai, Vaidotas Jonynas, "J. B. Marlatt Funeral

Homes", Frances, Anicetas Povilauskai.

\$100 – "A.B.C. Auto Body", "Bank of Montreal", Irena, Gedas Breichmanai, "Central Mountain

Pharmacy", "DiMaggio's An American Italian Eatery" – Mike Anderson, "Joyce & Smith Co. Ltd.", Jurgis

Jurgutis, "Karys Bros. Limited", Gailė, Juozas Kristolačiai, Birutė, Vaidotas Kvedarai, kun. Juvenalis

Liauba, OFM, Antanas Liaukus, "National Bank of Canada", "Options Software & Consulting Inc.",

"Robinson-Cronk & Hill Insurance Brokers Ltd." – Sandra Cronk, Vida, Joe Stankevičiai, Jonas Stankus,

Aleksandra, Bronius Steponavičiai, "Tempo Travel – Crugnale – Limeridge"; \$75 – Emma Gudinskienė;

\$70 – Danutė, Vacys Jakovickai; \$60 – Alina, Kazys Žilvyčiai.

\$50 – Mikalina, Stasys Aleksai, Juozas Asmenavičius, "Bodyline Auto Recyclers", Kim, Robert

Bumelis, Algis Choromanskis, S.K.K., Vladas Kezys, Angelė Mačiulaitienė, Vesna Muvrin, Jonas Povilauskas,

dr. Michael Pray, Marius Sakas, Giedrė, Henry Szpiech; \$45 – Genovaitė Agurkienė, Marytė,

Antanas Pusedriai; \$40 – Janina, Viktoras Pilkauskai, Zita, Pranas Sakalai, Felicija Venckienė (a.a. Vyta

vytas Venckevičius); \$30 – Juozas Astas, Danutė, Motiejus Jonikai, Aldona, Jonas Norkai, Regina Pakal-

niškienė, Antanas Prunskus, Irena Repšienė; \$25 – Antanas Garkūnas, Jadzė, Antanas Cedrimai, Andria

L. Meškauskaitė, Katrina Meškauskienė, Janina, Vyta Narušiai, Ramunė, Jeronimas Pleinai.

\$20 – Stasė, Algis Auštrotai, Elyva Bajoraitienė, Vladvė, Vyta Beniušiai, Marytė Bieškienė, Juozas

Blekaitis, Marija Borusienė, Zenonas Čekauskas, Stasys Dalius, Ona Dramantienė, Emilija, Albinas

Dzemoniai, Kazė, Vincas Geležinai, Leonardas Grabošas, Stasė Jankauskienė, Jonas Jokubynas, Julija,

Jonas Kamaičiai, Aldona, Simas Karnai, Pranė Krivinskienė, Elena, Povilas Lukavičiai, Marija

Macevičiūtė, Ted Mureika, Zosė, Juozas Rickai, Vincas Seniūnas, J. G. Skaitys, Laima Stukienė,

Vytautas Svila, Femma Šopienė, Ida, Lucius Ulbinai (a.a. Nijolė Beniušytė-Murphy), Magdarena

Vaitonienė, Felicija Venckevičienė (a.a. Nijolė Beniušytė-Murphy), Danutė Vindašienė, Siga (Šopytė)

Webber, Irena, Petras Zubai, Petras Zulus; 20 DM – Kazys Baronas; \$10 – Petras Kareckas, "The Framing

Experience" – Brenda Burville.

Prie išvykos prisidėjo ir "Fox 40 International Inc." paaukodama savo gamybos švilpukus, ku-

riuos įteikė kaip lauktuves, įprastu tarptautiniu papročiu, žaidynių metu. Padėką reiškiam Hamiltono

merui Bob Morrow, parūpinusiam Hamiltono miesto knygų bei ženklukų, kuriuos taip pat įteikėm Lietu-

vos žaidėjams bei treneriams.

Nuoširdi padėka visiems Hamiltono apylinkės lietuviams, kurie šios išvykos svarbą suprato ir

prie jos įvykdomo prisidėjo, nuperkant šokolado pyletę ar loterijos bilietį, ar maisto patiekalą. Dėkojame

ir tiems, kurie taip dosniai paaukojo loterijai, susilaukusiai rekordinio skaičiaus laimikių. Hamiltonas

dar sykį parodė visai išeivijai, kas yra įmanoma įvykdyti vieningomis jėgomis.

Sportuojančio jaunimo vardu nuoširdus lietuviškas ACIŲ –

HLSK "Kovas"

Hamilton, Ont.

KVIEČIAME VISUS

džiaugti Ateitininkų bazare, kuris įvyks lapkričio 29 d. Jaunimo centre po abiejų Mišių. Tai gera proga susitikti su pažįstamais ir skaniai pa- valgyti šiltus pietus. Pavalgius galė- site nusipirkti rankdarbių, pabandyti laimėti loteriją, o vaikams bus žai- dimų. Kartu galėsime linksmai pra- leisti rytą – lauksime visų.

METINĖ MAISTO RINKLIA- VA "Gerojo Ganytojo centrui" įvyks lapkričio 29 d. ir gruodžio 6 d. Prašome atnešti negendamo maisto į Jaunimo centrą po abiejų Mišių.

VIENUOLII KEPTI KALĖ- DINIAI PYRAGAI bus parduodami Jaunimo centre gruodžio 6 d. Visas pilnas skiriamas Hamiltono "Right to Life" sąjūdžiui, kuris veikia prieš abortus.

VIENUOLII KEPTI KALĖ- DINIAI PYRAGAI bus parduodami Jaunimo centre gruodžio 6 d. Visas pilnas skiriamas Hamiltono "Right to Life" sąjūdžiui, kuris veikia prieš abortus.

VIENUOLII KEPTI KALĖ- DINIAI PYRAGAI bus parduodami Jaunimo centre gruodžio 6 d. Visas pilnas skiriamas Hamiltono "Right to Life" sąjūdžiui, kuris veikia prieš abortus.

VIENUOLII KEPTI KALĖ- DINIAI PYRAGAI bus parduodami Jaunimo centre gruodžio 6 d. Visas pilnas skiriamas Hamiltono "Right to Life" sąjūdžiui, kuris veikia prieš abortus.

VIENUOLII KEPTI KALĖ- DINIAI PYRAGAI bus parduodami Jaunimo centre gruodžio 6 d. Visas pilnas skiriamas Hamiltono "Right to Life" sąjūdžiui, kuris veikia prieš abortus.

VIENUOLII KEPTI KALĖ- DINIAI PYRAGAI bus parduodami Jaunimo centre gruodžio 6 d. Visas pilnas skiriamas Hamiltono "Right to Life" sąjūdžiui, kuris veikia prieš abortus.

VIENUOLII KEPTI KALĖ- DINIAI PYRAGAI bus parduodami Jaunimo centre gruodžio 6 d. Visas pilnas skiriamas Hamiltono "Right to Life" sąjūdžiui, kuris veikia prieš abortus.

VIENUOLII KEPTI KALĖ- DINIAI PYRAGAI bus parduodami Jaunimo centre gruodžio 6 d. Visas pilnas skiriamas Hamiltono "Right to Life" sąjūdžiui, kuris veikia prieš abortus.

VIENUOLII KEPTI KALĖ- DINIAI PYRAGAI bus parduodami Jaunimo centre gruodžio 6 d. Visas pilnas skiriamas Hamiltono "Right to Life" sąjūdžiui, kuris veikia prieš abortus.

VIENUOLII KEPTI KALĖ- DINIAI PYRAGAI bus parduodami Jaunimo centre gruodžio 6 d. Visas pilnas skiriamas Hamiltono "Right to Life" sąjūdžiui, kuris veikia prieš abortus.

VIENUOLII KEPTI KALĖ- DINIAI PYRAGAI bus parduodami Jaunimo centre gruodžio 6 d. Visas pilnas skiriamas Hamiltono "Right to Life" sąjūdžiui, kuris veikia prieš abortus.

VIENUOLII KEPTI KALĖ- DINIAI PYRAGAI bus parduodami Jaunimo centre gruodžio 6 d. Visas pilnas skiriamas Hamiltono "Right to Life" sąjūdžiui, kuris veikia prieš abortus.

VIENUOLII KEPTI KALĖ- DINIAI PYRAGAI bus parduodami Jaunimo centre gruodžio 6 d. Visas pilnas skiriamas Hamiltono "Right to Life" sąjūdžiui, kuris veikia prieš abortus.

VIENUOLII KEPTI KALĖ- DINIAI PYRAGAI bus parduodami Jaunimo centre gruodžio 6 d. Visas pilnas skiriamas Hamiltono "Right to Life" sąjūdžiui, kuris veikia prieš abortus.

VIENUOLII KEPTI KALĖ- DINIAI PYRAGAI bus parduodami Jaunimo centre gruodžio 6 d. Visas pilnas skiriamas Hamiltono "Right to Life" sąjūdžiui, kuris veikia prieš abortus.

VIENUOLII KEPTI KALĖ- DINIAI PYRAGAI bus parduodami Jaunimo centre gruodžio 6 d. Visas pilnas skiriamas Hamiltono "Right to Life" sąjūdžiui, kuris veikia prieš abortus.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių katalikų religinės šalpos (LKRŠ) metinis susirinki- mas įvyko rugsėjo 20 d. N. Pradė- tosios Marijos seserų vienuolyno patalpose Putname. Jame dalyva- vo LKRŠ direktoriai, nariai ir svečiai. Maldą sukalbėjo, prisi- mindamas organizacijos narius bei geradarius, ir susirinkimą pradėjo vysk. Paulius Baltakis, taipgi susi- rinkimui pirmininkauti pakvies- damas tarybos vicepir. Loretą Stukienę, o sekretoriauti Ireną Ivaškienę. Praėjusio metinio susi- rinkimo protokolą skaitė kun. Pranciškus Giedgaudas, OFM. Iž- dininko pranešimą perskaitė kun. Placidas Barius, OFM, o revizi- jos pranešimą – Ilona Laučienė.

Apie siuntas į Lietuvą ir kitus at- liktus darbus kalbėjo reikalių ve- dėja Vida Jankauskienė. Atvykę svečiai iš Lietuvos dalyvavo: seselė Ligita Ryliskaitė, gydytojos dr. Rasa Kasiulytė bei dr. Virginija Dambrauskaitė ir prof. Leonas Mačiūnas. Gydytojos susipažįsta su Amerikos ligoninių veikla. Prof. L. Mačiūnas yra Vyskupo M. Valančiaus blaivybės sąjūdžio valdybos pirmininkas. Jis susirin- kime pateikė duomenų, kaip ir kiek išplitęs per okupaciją alko- holizmas padarė ir daro žalos Lie- tuvai. Susirinkimas baigtas prel. Al- berto Kontauto sukalbėta maldą. Išrinkta nauja direktorių taryba: vicepir. prel. Albertas Kontautas, sekr. Irena Ivaškienė, ižd. kun. Vytautas Volertas, atstovė Lietuvai Ilona Laučienė (metams išvykstanti į Lietuvą), nariai – Vi- ta Matušaitienė, spaudos atstovė Marija Majauskienė, narė nomi- nacijų reikalams Vita Matulaitie- nė. Tarybai vadovauja vysk. Pau- lius Baltakis, OFM.

Latvija

Liepoja lietuvių kultūros draugijos "Rūta", Latvijos lietu- vių bendruomenės ir Draugijos užsienio lietuviams remti rūpe- čiū Liepojoje įsteigta sekmadieni- nė lietuvių mokykla. Jos atidary- mas įvyko rugsėjo 5 d. gražiai at- naujintose patalpose. Dalyvavo tėvai, mokiniai ir svečiai. Ta pro- ga kalbėjo Latvijos lietuvių ben- druomenės valdybos pirm. Jovita Budzinauskienė, draugijos "Rū- ta" pirm. Ambraziejus Jankus, lietuvių jaunimo bendrijos "Litua- nica" pirm. Gintautas Bukauskas. Įdomią meninę programą, pa- kvieštas draugijos "Rūta" pirmi- ninko, atliko iš Klaipėdos atvykęs vaikų folkloro ansamblis "Vorus- nėlė", vadovaujamas Dalius Ki- sieliūtės. Po koncerto vaikai buvo apdovanoti knygomis, rašymo reikmenimis ir kitomis dovanėlė- mis. Mokykloje darbuosis moky- toja Elena Jūrevičienė ir Liepojos "Senolii" tautinio ansamblio va- dovė Zita Bugaličienė.

Australija

Geologas lietuvių Tautos šventę minėjo rugsėjo 6, sekma- dienį, Šv. Petro ir Povilo švento- vėje iškilmingomis Mišiomis, ku- rias atnašavo iš Melburno atvykęs prel. dr. Pranas Daukyns. Proce- sijoje į šventovę buvo nešama Lietuvos vėliava su palyda dviejų lietuvių – Giedrės Uzeckaitės ir Kristinos Ulinskaitės, pasipuo- šusių tautiniais drabužiais. Mišių skaitinius atliko Edita Ratajzak ir Juozas Gailius, aukas prie alto- riaus nešė Juozas ir Marija Mani- auskai. Visi giedojo "Pulkim ant kelių" ir kitas giesmes. Prel. dr. Pr. Daukyns savo pamoksle pri- minė Tautos šventės reikšmę Lie- tuvai. Pamaldos baigtos Tautos himnu.

Argentina

Generolas Faustinas Šven- čionis yra vienintelis, kaip rašo "Laikas" 844 nr., tokį kariuome- nės laipsnį pasiekęs užsienio lie- tuvis. Jis Vytauto Didžiojo karo muziejui Kaune padovanojo savo specialių iškilmų generolo uni- formą. Anksčiau šiam muziejui buvo padovanojęs savo eilinę ge- nerolo uniformą, kardą ir kitas regalias. Šias dovanas Lietuvai nuvežė Artūras Mičiūdas ir jas priėmė seimo pirmininko pava- duotojas prof. Feliksas Palubins- kas bei muziejaus vadovybė. J. Švenčionis yra gimęs, aukštusius

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki2.25%
santapas.....2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk.....2.00%

INDELIAI:
90 dienų indėlius.....3.75%
180 dienų indėlius.....3.75%
1 m. term. indėlius.....4.25%
2 m. term. indėlius.....4.50%
3 m. term. indėlius.....4.65%
4 m. term. indėlius.....4.70%
5 m. term. indėlius.....5.00%

RRSP ir RRIF (Variable):
1 m. ind.....2.50%
2 m. ind.....4.50%
3 m. ind.....4.65%
4 m. ind.....4.70%
5 m. ind.....5.00%

Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000. Be to, narių santapos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELE

INTERAC KORTELE

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarna- mius, ūkius, žemes Wasagos, Stainerio ir Collingwoodo apy- linkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę. Ji mielai jums patars.

Darbo tel. 705 429-2121 ar 705 445-5640

namų tel. 705 429-6428

517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, Canada L8E 5A6

Tel: (905) 643-3334

♦ Siuntiniai į Baltijos valstybes ♦

\$11 už vieną kubinę pėdą

\$18 pristatymas iki 31 kg

**Papildomai \$5 už 10 kg

Prašome pasiskambinti dėl daugiau informacijos ir prieš atvažiuojant:

Vytautui Kairiui (905) 643-3334

Bernardui Mačiui (905) 632-4558

Leonui Balaišui (514) 366-8259

Andriui Usvaltui (519) 773-8007

Petrui Šturmui (905) 271-8781

Algiiui Trumpickui (705) 429-2156

517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, Canada L8E 5A6

Tel: (905) 643-3334

♦ Siuntiniai į Baltijos valstybes ♦

\$11 už vieną kubinę pėdą

\$18 pristatymas iki 31 kg

**Papildomai \$5 už 10 kg

LIETUVOS POETŲ PORTRETAI

Aistis - elegiškojo žodžio meistras

ALEKSANDRAS
ŠIDLAUSKAS, Vilnius

Poezija – netikėtumų žemė. Joje išauga talentai, galintys ir mokantys ją atnaujinti, sugėbantys išskelti naujas kibirkštis, sukelti skaitytojų entuziazmą arba rūstį. Kiekviena Lietuvos sritis išaugina poezijos milžinus. Aukštaičiai pavadinami lyrikų žeme (A. Miškinis, P. Širvytis), o žemaičiai atrodo šiek tiek daiktinesni (V. Šimkus, A. Mikuta, S. Jonauskas). Esama iškilių poetų džiukuose ir suvalkiečiuose. Kaišiadorių kraštas išpuosėlė Joną Aistį-Aleksandriškį, elegijos meistą, tylios poezijos sakytoją, tikrą dvasios apaštalą.

Aiščio kūryba jau visų laikoma klasika. Jis palyginti anksti išliko ir įrašė savo vardą į žymiausių poetų sąrašus. Tikėtai slogiausia sovietmečio atmosfera braukė ir jo vardą, ir jo eilėraščių iš vadovėlių, literatūros istorijų ir chrestomatijų.

Dvi kartos augo gerokai išdeginioje lietuvių poezijos žemėje. Tikėtai patys Lietuvoje gyvenantys poetai, kritikai, tikri poezijos mylėtojai iš įvairiausių šaltinių pasigraibystavo ir žinių apie J. Aistį ir jo kūrybos perlų.

Gimęs pačioje amžiaus pradžioje, Joninių dieną, Aistis kaip kūrėjas nesibaigė, neskelbė manifestų, ėjo savo paties grįstu vieškeliu. Iš gimtosios aplinkos pasiūti vaizdai ir žodžiai, atmintys ir lėmtys buvo nusinėti per gyvenimą nuo nedidelio vidurio Lietuvos kaimelio iki didžiųjų Amerikos miestų.

Be eseistikos ir memuaristikos poeto kūryba – tai vienas didelis poezijos tomas, viena storoka knyga. Tokia lemtis ištiko ne vieną talentingą kūrėją. Jie parašo nedaug, bet, jų laimė, jie beveik nepasikartoja, jie vis nauji.

Kalvio vaikas išsinešė į gyvenimą didžią žemės meilę, mokslo potroškį, žinių ilgęsi. Strazdanotas mažas berniukas

JONAS AISTIS
Nuotr. V. Maželio

buvo uždaras, ramus, ne neklaudžia. „Man sunku ir skaudu buvo nuo pat mano vaikystės“ – prisipažino poetas. Ir tas sunkulys bei skaudulys visą laiką jo poezijoje išliko gyvas, ryškus, kaip deimanto lašas matomas iš tolo.

Uždarumas ir meditacija – natūralios žmogaus ir juolab poeto būsenos. Jono Aiščio melodija tasi, jautri, vis minoriniai tonais pagardinta, vis katarsine raiška prisotinta. Gimtinė – jo ilgesys, jo pati didžiausia žemė, kitaip negalėtų būti, kai žinai poeto būdą, jo lėmtį, jo jausenos dermę. „Nenašūs šaltžemiai ir pustomi smėlynai, / Molienos kietos kaip pati būtis“.

Jautrus neteisybei, kasdienybės išgyvenimams nešėsi į didžiąją BUTĮ, į poezijos BUTĮ, ir konkrečią detalę, dainingą išdailintą posmą, įvairiausių žmogaus gyvenimo ženklus, gamtos paslaptis. „Kas dieną po senovei žvangą“ varpų aidės, tėvo kalvės garsai. Nesvarbu, kad poeto gamtovaizdis nulietas idiliškais akvarelės spalvomis,

liaudies dainų (taip poeto mėgtų) motyvais išdekoruotas. Tas vaikystės lauknešėlis – J. Aiščio poezijos stiprumas ir nuosirdi tvėrmė. Gimtinėje nepaprastai erdvi ir didi, gili, nevienareikšmiška. Toji didybė ir erdvybė glūdi slapčiausiuose sielos užkaborėliuose, nes „laukas, kelias, pieva, kryžius, / Šilo juosta mėlyna, / Debesėlių tankus išas / Ir graudi graudi daina“. Ne, ne senelio ar senolio parašyta, o dvidešimtpenkmčio jaunuoio suposmuota, sudėta Kaune 1929 metų spalio 29 dieną. Ir dar – samanotas stogas žalias, šuns balsas prietemy, žirgeliai tarp klevų – „gera čia gyventi ir mirti“ – šuktelė talentingas žmogus, vos išėjęs į savo gyvenimo tiesiąją kaip kūrėjas. Net pats poetas nustemba ir šauktuku priešpaskutinę eilutę paženkina.

Gamta – ne tiek poetinis objektas, kiek išeities taškas tolesniems pamatymams. „Lieknas pušys dangų remia – / Ošesys kartus... / Nemažiau šitos žemės / Į didžiųjų turtus“. Gilūs sielos pergyvenimai – štai esmė. „Tasai šilas buvo mano poezijos mokykla“ – štai ištakos ir poetinės versmės. Trumpai tariant, poeto gamtovaizdžiai – ne erdvių Maironio tapybos drobės, o akvarelinė jaukuma, miniatiūriniai vaizdai, turintys labai gilią dvasios atlieptį. Vaizdu, judru, ekspresyvu. Eilėraščių neiliosofuojama, o piešiamas, tapoma, skleidžiama spalvomis. Svarbus ir vienas vienintelis išgyvenimas, ir patirčių suma, ir erudicijos sklaidą, ir, aišku, potyrių gausa.

Intymumas lydi dažnų eilėraščių, todėl ir skaitytojas džiaugiasi galėdamas vienatvėje persiimti poeto dvasinę vienumą, ko nebuvo, tarkime, Bernardo Brazdžio, tos pačios kartos poetas, eilėraščiųose. Netgi romantikumo spalvos atmiešamos, jos skaidrios, tai ne dirbtinės gėlės, o šiek tiek jausmingumu ir meniniais padidinimais nulietos ir nutviekstos. „Į kažkur šalta mirtis atjoja“, „Dvi sukibę pušys tartum girtos sverdėjo“, „Ateitis – mirazai ir tyrai smėlėti“, „Ir matosi nuraudęs didelis peizažas“ / „Tartum ekstazėje nušvitusi širdis“.

Tai visiškai atviro jausmo poetas, subtilus lyrikas, liūdesio gaidų derintojas, raudančio balso proveržių skeidėjas. Poeto žmogus dažnai nusivylęs, pavargęs, visa aplinkui skaudu, dažnai netikra. Esama pesimizmo, kuris nepatiko skardžiabalsiui K. Binkui. Tai kitokio sukirpimo žmonės, kitokios jausenos asmenybės, jos gali viena kitai prieštarauti, bet negali viena kitos nemėgti.

JONAS AISTIS

Peizažas

Laukas, kelias, pieva, kryžius,
Šilo juosta mėlyna,
Debesėlių tankus išas
Ir graudi graudi daina.

Bėga kelias, ir berželiai
Linksta vėjo pučiami;
Samanotas stogas žalias
Ir šuns balsas prietemy.

O toliau – paskendę kaimas,
Tik žirgeliai tarp klevų –
Šlama liepos tokia laime,
Tokių liūdesių savu.

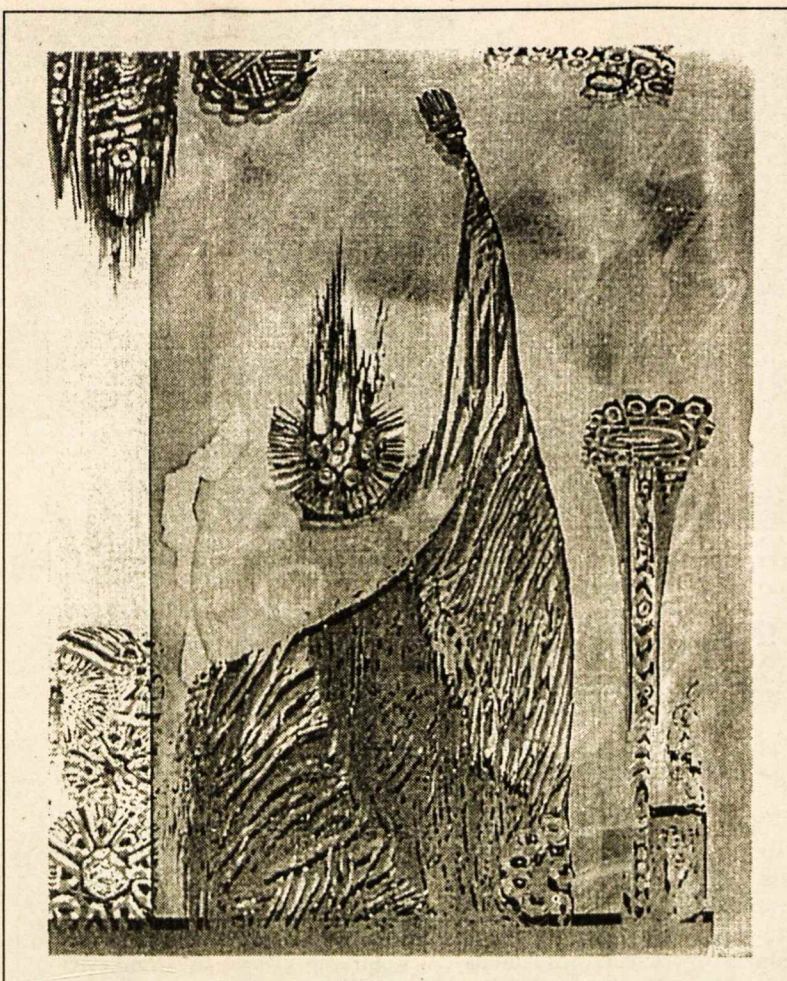
Tik sukrykš lyg gervė svirtis,
Sušlamės daina klevuos.
Gera čia gyventi ir mirti!
Gera vargti čia, Lietuvoj!..

Kaunas, 1929.X.29
(Katarsis.Vilnius.“Vaga”, 1988)

Petrus Pečeliūnas, TEISYBĖS KAINA. Dokumentinė apysaka. Išleido Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, (Didžioji g. 17 - 1, Vilnius 2001). Redaktorė – Rūta Karvelytė, dailininkas – Romas Dubonis. Tiražas – 1500 egz. Vilnius, 1998 m., 383 psl.

LIETUVOS TERITORIJĄ IR GYVENTOJAI, Stasys Vaitekūnas, išleido „Alma littera“, Šermukšnių g. 3, 2600 Vilnius; 176 psl. ir kieti viršeliai. Spausdino „Spindulys“ Kaune. Tiražas ir kaina nenurodyti.

GENOCIDAS IR REZISTENCIJA, 1998 m. 2 (4) nr. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro leidinys (Didžioji g. 17/1, Vilnius 2001). Vyr. redaktorė Dalia Kuodytė, Mokslinis redaktorius Arvydas Anušauskas. Šis numerio redaktorė Rima Dulkienė, dailininkas Alfonsas Žvilius. Tiražas – 800 egz.

Dail. Genė Valiūnienė, iliustracija J. Degutytes žodžiams apie Lietuvą: „Tu mažytė, Tu telpi visa į Čiurlionio karalių delnus“

Kompozicinės pasakų išraiškos

Dailininkės GENĖS VALIŪNIENĖS parodą Anapilyje
1998 m. lapkričio 1 dieną aplankius

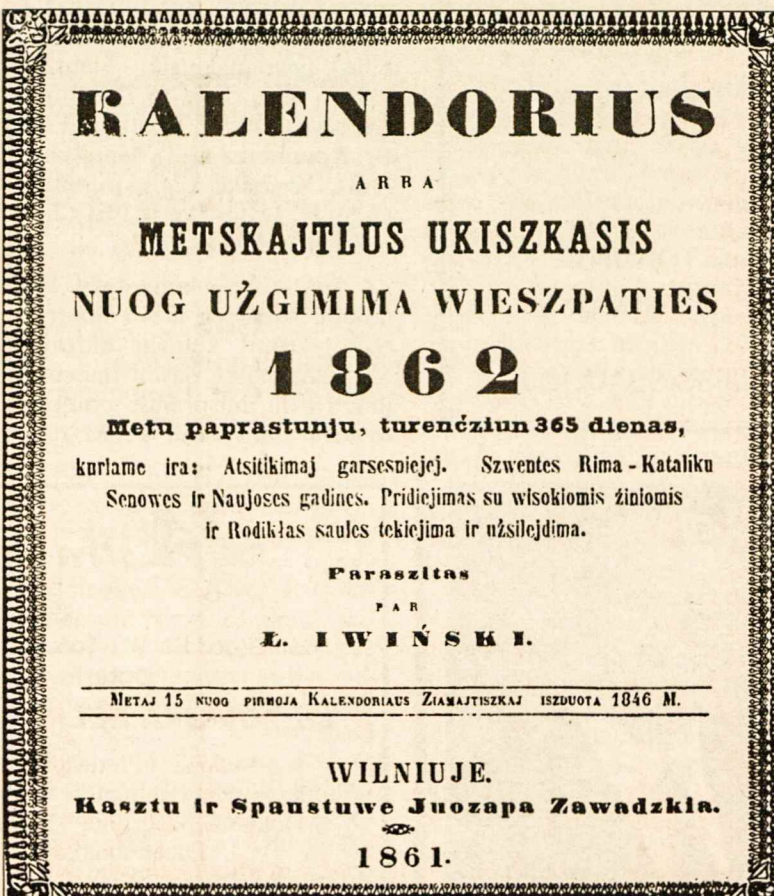
Č. SENKEVIČIUS

Pirmas išpuolis – maži paveiksai dideliuose rėmuose. Įdomu, originalu ir, žinoma, ne beprasmė. Mat švelnu ir elegantiška, o svarbiausia – pakankamai didelė erdvė, ne nebylė, bet kalbanti, nes pasaka turi būti šviesi, o gyvos spalvos, kažkaip sulaikyti jų niuansai turi puikios vietos plėstis, sujungti žiūrovo vaizduotę kurti drauge – jei pasaka nebaigta, sekti ją toliau, jei visiškai baigta, pakartoti ją savaime vaizdiniais. Tai gi toji kalbanti tuštuma nuosekliu būdu savotiškai suriša žiūrovą-klausytoją su kūrėju – pasakos sekėju.

Pasakų bei fantastinių dekoracijų apsuptyje, kurią sudarė apie dvidešimt paveikslų, iškart to ir norėjosi aplėkti juos visus, pasidomėti, kas tas, kas ten. Bet tos trumpos pažinties neužteko. Reikėjo stabtelėti prie kiekvieno iš eilės, mėginti gerai išsižiūrėti ir spinduliuojančius pustonius, kurių ne tamsiausios vietos negali užgožti; naudinga buvo palyginti atspalvių įvairovę, niekada nepasikartojančią kituose paveiksluose; įdomu buvo susekti ryšį tarp kūrinio ir šalia jo prisegto teksto: „nuo žemės dulkių lig dangaus žvaigždžių“ (Brazdžio), „ašarom sidabro verkė rūtos žalios“ (iš partizanų dainų), „kad rytą saulė spindulius pirmiausiai“ (V. Kudirką), „tu mažytė, tu telpi visa į Čiurlionio karalių delnus“ (J. Degutyte) ir t.t. Paskelbti tektai dar labiau gundė gilintis į paveikslų turinį. Ir dažnas galėjo nusivilti mėginamas iš to ką nors suvokti, aiškiai suprasti ir bent sau pasakyti, kas gi tai yra. Deja, kūryba nėra iškaba, kurią perskaitęs iš

karto susiorientuos. Kūryba kviečia susidaryti atitinkamą nuotaiką, kuri palengvintų prisitarti prie menininko išgyvenimų, jo proveržio atsiverti pasirinktą išraišką. Beveik visuose paveiksluose vienas elementas aiškus ir vyraujantis – tai žmogaus (sakykume moters) figūra pakeltomis rankomis gal maldai, gal metų laikų pokyčiams parodyti („žengia ruduo, svyrų žaluma“), o gal artimo apkabinimui. Sunku pabėgti nuo įvaizdžio, kad tai žmogus įvairiose gyvenimo aplinkybėse, sudėtinguose pergyvenimuose. Jis (ji) pasakų žmogus ir gal jis tikrėnis už tikrovės žmogų, nebedrįsiantį rankų pakelti į dangų...

Paveikslų kainos nebuvo aukštos. Žinoma, tai nieko bendro neturi su jų verte. Nupiginiamas specialiai padarytas, kad lankytojai jų kaip galima daugiau pirktų, nes gautos pajamos paskirtos „Vaikų dienos centrams“ Lietuvoje. Kiekvienas pirkėjas vienu šviu nušovė du zuikius – įsigijo įdomų meno kūrinį ir parėmė Lietuvos našlaičius. Parodą surengė Kanados Lietuvių katalikų moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius vadovaujamas A. Augaitienės. Gausūs lankytojai buvo vaišinami kava ir sausainiais, domėjosi informaciniais leidiniais, kurių vienas „Supinisiu dainužė iš meilės žiedų“ labai puošnūs su kai kurių paveikslų spalvotom reprodukcijom, trumpu aprašymu apie dailininkę ir jos darbų techniką. Leidinys 28 psl. ir kietais viršeliais. Parodoje jis buvo pardavinėjamas po \$15. Tikėtina, kad to leidinuko egzempliorių dalis pasieks ir Lietuvą.

Taip atrodė lietuvių kalendoriai senovėje. Nuotraukoje – Lauryno Ivinskio paruoštas kalendorius spausdintas Vilniuje 1861 m. Ši titulinio puslapio atviruką išleido AM@M leidykla Čikagoje

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Apie M.K. Čiurlionio kūrybą originalią ir naują programą Lietuvoje paruošė šio menininko kūrinių tyrinėtojas ir atlikėjas Rokas Zubovas. Programą sudaro skaidrės ir kompaktinė plokštelė. Šioje jungtyje visu stiprumu atsisakė M. K. Čiurlionio kūrybinė jėga iki subtiliausių detalių. Programa pavadinta „M. K. Čiurlionis. Kelias į garsovaizdžius“. L. Krivickienė „Drauge“ (1998.X.10) rašo, kad R. Zubovas su šia programa ruošiasi vykti į Los Angeles, San Francisco ir Seattle, kur ją rodyt ne tik lietuviams, bet ir Vašingtono universiteto Seattle muzikos ir menų fakultete. Prieš išvykdamas į Vakarus, programą rodė Čikagoje spalio 2 d. ir Remonte spalio 11 d. Atrodo, kad susidomėjimas tuo naujuoju Čiurlionio pristatymo būdu yra nemažas.

Muz. Manigirdui Kazimierui Motekaičiui Čikagoje paskirta šių metų JAV LB kultūros tarybos premija, kurios skyrimo komisiją sudarė prof. Leonardas Šmitus, jn., ir muz. Alvydas Vasaitis, dalyvaujant iš pareigos Kultūros tarybos pirm. Marijai Remienei. Laureatas gimė Kaune 1938 m. balandžio 17 d. Daugelį metų išeivijoje reikišiai kaip pianistas ir akompaniatorius.

Dail. Kazimieras Žoromskis, 85 m. amžiaus, dar sovietmečiu iš Niujorko grįžęs gyventi į Lietuvą ir jai padovanojęs 500 savo kūrinių, šiuo metu jaučiasi visų užmirštas. Apie jį nuotraukomis paliustruotą straipsnį „Lietuvos aidė“ (1998.X.17) paskelbė Leonas Peleckis-Kaktavičius. Pastarasis rašo, kad K. Žoromskio paveikslų yra dvylukoje Europos ir Amerikos muzieju. Jis esąs įtrauktas į pasaulio meno meistrų žinytus. Dailininkas tarptautinį pripažinimą pelnė už savo optinius paveikslus, įvedęs ir trečiąjį elementą sudarant trijų matavimų erdvę iš spalvingų derinių. Iš Lietuvos išvykęs 1943 m. tada jau buvo baigęs Vilniaus dailės institutą, o 1945 m. Vienoje baigė dailės akademią. Vėliau Romos karališkojo meno akademijoje studijavo freskų tapybą. Karui pasibaigus gyveno ir kūrė Ispanijoje. Buvo pakviestas menų dalykus dėstyti Bogotos universitete Kolumbijoje, iš kur persikėlė į JAV, susilaukė tarptautinio pripažinimo, rengė parodas Vašingtone, Niujorke, Paryžiuje.

Kristina Miklaševičūtė-Žoromskienė, menotyros daktarė, pasakoja, kad K. Žoromskis, grįžęs į Lietuvą, atsidūrė dideliame skurde ir jautėsi kaip išmestas už borto. Jam, kuris Lietuvai padovanojo 500 paveikslų, Dailės muziejus davė porą kėdžių, seną molbertą, „Tėviškės draugija“ – seną nebevertą spintą. Tačiau labiausiai dailininkas išgyveno, kad jo padovanoti paveiksai Dailės muziejuje metėsi ant grindų... K. Žoromskiui buvo pažadėta pastatyti galeriją. Teko laukti 10 metų. O paskui mažą galeriją-studiją tebuvo vietos rodyti tik 1% jo kūrinių. Čia pat trijuose kambariuose jis ir gyvena. Lankytojų labai mažai. Kai dar Lietuvoje gyveno, dažniau lankydavosi nuncijus Justo M. Garcia, ir tuos namus pašventinęs. Kyla sumanymas organizuoti K. Žoromskio fondą. Dailininkas tapo meistriskai. Garsus jo kūrinių ciklas „XXIII-čioji gatvė“, pradėtas kurti Niujorke. Laisvu laiku šalia tapybos dailininkas reikšėsi ir literatūroje – yra parašęs 6 romanus. K. Žoromskis gimė 1918 m. kovo 4 d. Zacišiaus vien., Panevėžio apskr.

Izraelio valstybės įsteigimo 50 metų ir Lietuvos žydų atnaujinimo bendruomenės dešimtmečiui paminėti, kaip rašo „Lietuvos aidas“ (1998.X.6), įvyko š.m. spalio 4 dieną prasidėjęs ir visą mėnesį užtrukęs muzikos festivalas „Amžinoji Jeruzalė“. Valstybinės filharmonijos salėje Vilniuje buvo atlikta G. Fr. Hendelio oratorija „Judas Makabėjus“ grojant Lietuvos kameriniam orkestrui, St. Peterburgo orkestrui „Kamerata“, dainuojant Vilniaus savivaldybės chorui „Jauna muzika“ ir solistams iš užsienio. Kituose festivalo koncertuose pasirodė muzikinės jėgos iš JAV, Izraelio, Anglijos, Lenkijos, Prancūzijos ir Lietuvos. Festivalį rengė specialus komitetas, globojo Lietuvos seimo pirmininko pav. A. Vidžiūnas.

Seminaras „Kašubai ir žemaičiai vieningoje Europoje“ įvyko Lenkijos Gdanske š.m. spalio 5-9 d.d. Į renginį, kuriuo pasirūpino Pamario kašubų kultūrinis susivienijimas, buvo pakviesti atstovai iš Žemaičių kultūros dr.-jos, akademinio jaunimo korporacijos „Samogitia“ bei kiti. Pagrindinis konferencijos tikslas – supažindinti su etninės kašubų bendrijos istorija bei kultūra, pasvarstyti, kas jungia tautines grupes, gyvenančias skirtingose valstybėse. Pranešimus apie žemaičių kultūros bruožus padarė A. Butrimas, V. Daujotytė, L. Klimka ir D. Mukienė. Veikė Žemaičių akademijos leidinių paroda. Kaip rašoma „Kultūros gyvenime“, 15 nr., kašubai – savita tautinė grupė, turinti savo kalbą (ne tarmę).

Ta kalba jungia apie 170,000 pamario gyventojų, maždaug pusę kašubų. Jų kalba išleisti net du Šventojo Rašto leidiniai. Iš viso kašubai yra išleidę apie 300 įvairiausių knygų. Kašubų kultūrinis susivienijimas veikia nuo 1956 m. Jis jungia apie 6,000 žmonių. Tikslas – tyrinėti kašubų istoriją, kultūrinį paveldą. Kašubų kalba yra dėstoma kai kuriose Pradinėse ir vidurinėse mokyklose, Gdansko universitete rengiami specialistai dirbti tokiose mokyklose. Kašubų institutas jungia 49 mokslo žmones, Kartūzuose įsteigtas kašubų istorijos muziejus, Starbienio dvare veikia kašubų liaudies universitetas. LE paminėta, kad kašubai (kitaip dar vadinami slovnceais) yra vakarinių slavų šaka, ilgus šimtmečius išsilaikiusi tarp vokiečių ir lenkų kultūrų įtakų. Žymus kašubų kalbos tyrinėtojas F. Lorentz (1870-1935) pabrėžia tos kalbos savitumą, nors dėl istorinių bei geografinių sąlygų jaučiama stipri lenkų kalbos įtaka.

Trakų kraštas, net valstybės lopšiu vadinamas, šiais laikais jau tikras turizmo ir pramogų centras, galėtų tapti kultūros Meka. Šitaip rašo „Valstiečių laikraštis“ (1998.X.3), skelbia, kad Trakų rajono savivaldybė stipriai remia ir finansuoja leidinius, kuriais iš arčiau visuomenę supažindinama su tuo nuostabi istoriniu ir gražiu kraštu. Neseniai knygų rinkoje pasirodė Augustino Ickevičiaus straipsnių bei atsiminimų rinkinys „Prometėja šviesa“. Iš tos knygos daugiau sužinome apie septyniolikto šimtmečio Vievo unitų išleistas religinio turinio knygas senajai slavų kalba, apie 19 šimt. Aukštadvarėje veikusias popieiaus dirbtuves. Kygoje rašoma ir apie karaimus, kurie Lietuvoje įsikūrė prieš 600 metų. Trakų rajono mero teigimu, savivaldybė remia knygų leidybą, norėdama garsinti to krašto literatūrą ir patį kraštą.

Skn.

GEDIMINAS SAKUS, 1962 m. Toronto universitete baigęs inžinerijos mokslus, š.m. spalio 22 d. tapo Inžinerijos fakulteto „Hall of Distinction“ nariu. Žymu buvo įteiktas iškilmingame pokylyje „Faculty Club“, o Universiteto Sanford Fleming pastato antrame aukšte prie kitų narių iškabintas jo portretas su aprašymu apie jo pasiekimus. G. Sakus dirbo Northern Telecom bendrovėje tyrimo ir plėtos srityje (Research and Development). Jis 1986 m. paskirtas prezidentu Bell Northern Research skyriaus, vėliau (1990 m.) Northern Telecom Canada prezidentu, vadovavo „Sales and Marketing“ veiklai Kanadoje ir Nortel skyriui, aptarnaujančiam Lotynų Ameriką ir Karibų salas. Jis yra narys Mokslo ir technologijos patariamosios tarybos ministrui pirmininkui, turi garbės daktaratus iš Otavos universiteto ir Nova Scotia techninio universiteto. Toronto universitete jis yra „Nortel Institute for Communications“ patariamosios tarybos ko-pirmininkas.

Atsiųsta paminėti

Julius Keleras, EILĖRAŠČIAI. XI. POEMS. Lietuvių ir anglų kalba. Translated from the Lithuanian by Vyt. Bakaitis. Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla (K. Sirvydo 6, Vilnius 2600). Kaina su persiuntimu – 15 JAV dol. (Gauinama šiuo adresu: J. Keleras, 343 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207 - 1910, USA. Tel (718) 348-4709. Vilnius, 1998 m., 128 psl.

Danutė Petrauskaitė, KLAI-PĖDOS MUZIKOS MOKYKLA 1923-1939 monografija, 336 psl. ir kieti viršeliai su aplanku. Red. V. Urbanavičiūtė. Išleido Mažosios Lietuvos fondas ir Klaipeidos universiteto leidykla 1998 m. Klaipeidoje. Knyga skirta „Šviesiam Klaipeidos muzikos mokyklos mokytojui ir mokiniui atminimui“. Spausdino

„Petro ofsetas“ Vilniuje. Tiražas 700 egz. Kaina nepažymėta. Leidyklos adresas: H. Manto 84, 5808 Klaipeida.

MITTEILUNGEN aus baltischem Leben, nr. 3(183), 1998 m. rugpjūtis, 30 psl. ir viršeliai. Leidžia Baltiečių draugija Vokietijoje. Red. dr. Olfred Aule, Titulstrasse 9/VI, D-81925, München, Germany.

ŽEMAIČIŲ DAILĖS MUZIEJUS, Žemaičių kultūros draugijos leidinys, Vilnius 1997 m., 144 psl. ir viršeliai. Daug idomių spalvotų nuotraukų. Knyga sudarė, spaudai tekstus paruošė ir redagavo Danutė Mukienė, talkinama V. Turskytės ir S. Beizonskaitės. Fotografas – S. Varnas. Spausdino Lietuvos banko spaustuve. Tiražas 2000 egz. Kaina nepažymėta.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 58 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.....3.75%	Asmeninės paskolas nuo.....7.75%
180-364 d. term. ind.....3.75%	Sutarties paskolas nuo.....7.75%
1 metų term. indėlius.....4.00%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu.....6.10%
2 metų term. indėlius.....4.10%	1 metų.....6.10%
3 metų term. indėlius.....4.20%	2 metų.....6.20%
4 metų term. indėlius.....4.25%	3 metų.....6.30%
5 metų term. indėlius.....4.50%	4 metų.....6.35%
1 metų GIC-mėn. palūk.....3.75%	5 metų.....6.40%
1 metų GIC-met. palūk.....4.25%	Su keičiamu nuosimčiu.....5.95%
2 metų GIC-met. palūk.....4.35%	1, 2, 3 metų.....5.95%
3 metų GIC-met. palūk.....4.45%	
4 metų GIC-met. palūk.....4.50%	
5 metų GIC-met. palūk.....4.75%	
RRSP ir OHOSP.....3.75%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.....4.25%	
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.....4.35%	
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.....4.45%	
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.....4.50%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.....4.75%	
Taupomąją sąskaitą.....2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk.....2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk.iki.....2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.....2.75%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Pardavime pinigines perlas (money orders) ir keliolikius čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC-PLUS" kortelė**

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalbinio mašinos, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronte.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE

Jeji norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

ANNETTE-PACIFIC 5 butai pilus butus rūsyje.
Metinės grynos pajamos \$34,787. Prašo \$479,000.
RONCESVALLES-GEOFFREY 6 kamb. 2 virtuvės. Prašo \$239,000.

Prašau skambinti

TEODORUI STANULIUI, B.A.
Associate Broker

Tel. 416 769-1616; namų 416 231-4937;
nešiojamas 416 879-4937; faksas 416 769-1524.
RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9, 100 metrų į rytus nuo Toronto pensininkų klubo "Vilnius Manor".
NEMOKAMAS namų įvertinimas

Šiaurės Amerikos šauliai su apdovanojimais po šaudymo varžybų. Iš kairės: A. Šimkevičius, V. Mičiulis, A. Mackeivičius, J. Šostakas, K. Deksnys

SPORTAS

Sportinio šaudymo žinios

– 1998 metai buvo labai aktyvūs sportinio šaudymo šakov. Pradedant kasmetinėmis ŠALFAS-gos varžybomis gegužės 24, visi šios sporto šakos renginiai praėjo labai sėkmingai. Šiose varžybose medalius laimėjo: A klasėje 1. V. Sivilas, 2. A. Šimkevičius, 3. A. Sivilas. B klasėje laimėjo: 1. Š. Mingėla, 2. J. Šostakas, 3. A. Mackeivičius. Išlyginamuose jarduose (handicap): 1. A. Šimkevičius, 2. V. Sivilas, 3. R. Lukošius. Dubletuose: 1. A. Šimkevičius, 2. E. Macijauskas, 3. R. Prakas. Geriausias šaulys A klasėje V. Sivilas, B klasėje Š. Mingėla ir varžybų čempionu tapo A. Šimkevičius.

– Dar anksti pavasarį pradėjom treniruotes ruošdamiesi sporto šventei Lietuvoje, kuri įvyko birželio mėnesį. Šiaurės Amerikai atstovavo dalyviai iš Kanados: K. Deksnys, A. Mackeivičius, A. Šimkevičius, V. Verbičkas ir iš JAV V. Mičiulis, A. Plečkaitis ir J. Šostakas.

– Rudeninės baltiečių šaulių varžybos prasidėjo rugsėjo 12 d.

Mūsų šauliai pasirodė visai nublaga, gavo nemažai apdovanojimų. Veteranų klasėje A. Šimkevičius laimėjo bronzinį medalį ir aukso medalį dubletuose, taip pat gavo taurę už geriausius rezultatus išėvių tarpe skrendančių taikinių šaudymo rungtyje. V. Mičiulis taip pat veteranų klasėje laimėjo bronzos medalį dubletuose. Senjorų klasėje K. Deksnys laimėjo bronzos medalį, 22 kalibro šautuvais J. Šostakas laimėjo aukso medalius gulom ir trijose pozicijose, taip pat iškovojo taurę už geriausius rezultatus išėvių tarpe, o A. Plečkaitis laimėjo sidabro medalį veteranų klasėje trijose pozicijose.

– Rudeninės baltiečių šaulių varžybos prasidėjo rugsėjo 12 d.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Po keliolika vietų bus įvesta įvairiuose sveikatos centruose, o trys uždarytos ligoninės (Doctors, Salvation Army Grace ir West Park Hospitals) bus nugriautos ir jų vietose netrukus bus pastatyti trys modernūs ilgalaikės globos senėlynai. Kaip ilgalaikės globos ministeris C. Jackson spaudos konferencijoje pareiškė, nauji senėlynai bus su privačiais kambariais, aprūpintais prausyklomis, ir valgomieji bus mažesni ir jaukesni, kad senėliai jaustųsi kaip namie. Kadangi per pastaruosius 10 metų nebuvo partūpinta naujų vietų ilgalaikės globai, ligoninėse pasidarė kritiškas chroniškų ligonių vietų trūkumas ir šiuo projektu mėginama atstatyti balansą paruošiant ligoninėse daugiau vietų trumpalaikiam naudojimui.

„Duke of Edinburgh“ apdovanojimai buvo įteikti 81 Torontono jaunuoliui. Princes Philip įsteigė šį apdovanojimą 1963 metais, kad sudomintų jaunus „miestiečius“, tarp 14 ir 25 metų, gamtos pažinimu ir bendruomenine tarnyba. Lt. gubernatorė H. Weston įteikė apdovanojimus princui Philip vardu ir pagyrė jaunuolius už savanorišką tarnybą savo apylinkėje, fizinio lavinimo praktikavimą, rengimą iškylių ir tolimesnes Ontario provincijos vietoves, studijuojant gamtą, darbą su vaikais ir kitais jaunuoliais. Apdovanojimai yra trijų laipsnių (kaip ir olimpiniai medaliai), aukso, sidabro ir bronzos.

Bedarbystė Kanadoje šių metų spalio mėnesį nukrito iki 8.1%, žemiausio taško per pastintuosius 8 metus. Praeitų dviejų mėnesių lygis buvo 8.3%. „StatsCan“ duomenys rodo, kad per praėjusius 10 mėnesių Kanadoje atsirado 322,000 naujų darbų. Vien tik Ontario provincijoje 32,800 naujų darbų rodė, kad ankstyvesni ekonominio smukimo pranašavimai neišsipildė.

Vairavimas Kanados vieškeliais saugesnis, nes sumažėjo užmuštų bei sužeistų skaičius per paskutinius du dešimtmecius, kai buvo įvesta visa eilė saugumo priemonių: visiems privalomas saugumo diržų vartojimas automobiliuose, automatiškai pripučiami oro maišai, neužsikertantys stabdžiai bei susidūrimui atsparesnė automobilio struktūra. 1978 metais nuo 100,000 registruotų automobilių Kanadoje buvo daugiau negu 4 užmušti, o 1997 metais tik du. Provincijose ir teritorijose saugiausia vairuoti Yukon (kur 1.2 žuvo nuo 100,000 reg. Automobilių), pavojingiausia – Šiaurės-vakarų teritorijose (5.7); kitur – Ontario (1.4), N. Skotijoje (1.6), Br. Kolumbijoj (1.7), Manitoboj (1.8), Kvebeke (2.0), Albertoj (2.1), N. Brunsvike ir PEI (2.2) ir Saskačevane (2.3).

Speciali parlamentarų komisija, sudaryta iš 40 liberalų MP įvertinti keturių didžiųjų Kanados bankų pasiūlymą susijungti į du, nusprendė pranešti finansų ministeriui P. Martin,

skrendančių taikinių šaudymu. Po savaitės, t.y. rugsėjo 19 d., įvyko 22 kalibro šautuvų varžybos, o rugsėjo 26 d. įvyko pistoleto varžybos. Su dideliu malonumu rugsėjo 12 d. priėmė mūsų eiles viešnia iš Lietuvos Ireną Jurevičiūtę, kuri yra aktyvi ir gabi šaulė ir tarptautinė šaudymo varžybų teisėja.

– Iš lietuvių skrendančių taikinių šaudyme medalius laimėjo – V. Sivilas II v., A. Šimkevičius III v., A. Šimkevičius laimėjo I v. išlyginamuose jarduose bei II v. dubletuose. Lietuvių komanda, kurią sudaro V. Sivilas, A. Šimkevičius, R. Sivilas, K. Deksnys ir R. Lukošius laimėjo I v. Čė kalbr. šautuvo varžybose rugsėjo 19 d. V. Šepūta laimėjo II v. angliškosios rungtynės ir II v. laisvame šaudyme, o J. Šostakas – III v.

– Ateinančiais metais varžybos įvyks šia tvarka: gegužės 15 d. ŠALFAS-gos Hamiltono Giedraičio klube ir baltiečių rugsėjo 11 d. skrendančias lėkstas, rugsėjo 18 d. 22 kalibro šautuvais ir rugsėjo 25 d. pistoletais. Varžybas organizuos estai. Kol kas šaudyklų vietovės nenustatytos.

Šaudymo sekcijos valdybą sudaro: vadovas Kazimieras Deksnys, išdininkas Jonas Stankus ir narys Antanas Šimkevičius.

Kazimieras Deksnys

Skautų veikla

• „Rambyn“ ir „Šatrijos“ tuntu labai svarbios suiegos įvyks gruodžio 5 po Maironio mokyklos pamokų.

• Skautiškos Kūčios bus gruodžio 6 d. Priskikimo parapijos salėje. Ruošia skautų-čių tėvų komitetas ir vyr. skaučių „Birutės“ d-vė. Skautai vyčiai paruoš stalus. Mamytės pasirūpins tradiciniais valgiais. Ruošiami pasirodymai, o jauniausius aplankys ir Kalėdų senelis. F.M.

kad toks susijungimas būtų neprimtinas dėl daugelio priežasčių. Taip pat, jų nuomone, bankai neturėtų pardavinėti draudų (nes jie per daug žino apie klientų finansinę padėtį) bei nuomoti automobilių. Visos parlamento opozicijos partijos pritarė komisijos išvadoms ir pasiūlymams. Ministeris P. Martin laukia dar dviejų komisijų rekomendacijų prieš skelbdamas savo sprendimą bankams. Ligi šiol dar niekas, išskyrus pačius bankininkus, nepritarė bankų susijungimui.

Ontario lošimų namai („Gambling Casinos“) ir video loterijos aparatūra yra nelegaliai administruojama – 1996 metais paruoštas įvertinimas Ontario loterijų korporacijai teigia, kad remiantis Ontario kriminalinių statutu, lošimais ir loterija gali užimti ir pelnu pasinaudoti tik labdaros ir valdiškos institucijos. Tuo tarpu didžiausi Ontario lošimų namai, kaip Windsor, Niagara Falls ir Rama „Casino“ yra administruojami privačių JAV bendrovių, kurios pasilaiko didelę dalį pelno (1997 metais \$67 milijonus, o valdžiai perdavė \$436 milijonus). Ontario parlamente šis dokumentas buvo „užmirštas“, nes dabartinė tvarka ir patogi, ir pelninga. G.K.

Astra Travel & Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

- * Keliones į Lietuvą
- * Keliones į šiltus kraštus
- * Draudą
- * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą)
- * Dokumentų vertimą
- * Iškviestum sutvarkymą ir išsiuntimą
- * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems
- * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas

Kreipkitės visomis darbo dienomis
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 110 milijonų dolerių

MOKA:	IMA:
3.75% už 30-89 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo.....7.75%
3.75% už 90-179 dienų term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
3.75% už 180-364 dienų term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
4.00% už 1 m. term. indėlius	1 metų.....6.10%
4.10% už 2 m. term. indėlius	2 metų.....6.20%
4.20% už 3 m. term. indėlius	3 metų.....6.30%
4.25% už 4 m. term. indėlius	4 metų.....6.35%
4.50% už 5 m. term. indėlius	5 metų.....6.40%
3.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
4.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.35% už 2 m. GIC invest. pažym.	
4.45% už 3 m. GIC invest. pažym.	
4.50% už 4 m. GIC invest. pažym.	
4.75% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
4.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
4.35% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
4.45% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
4.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
4.75% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.50% už OHOSP (variable rate)	
2.00% už taupymo sąsk. (gyv.drauda)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.	
4.25% už JAV dol.1 m. GIC	
2.75% už JAV dol. kasd.pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

su keičiamu nuosimčiu.....5.95%

Duodame:

– asmenines paskolas iki \$250,000;
– mortgicijus iki 95% įkainoto turto;
– riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir
– komercinius mortgicijus

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir keliolikos čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaujama keliolikių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigų (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašu skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road (tarp Eglinton ir St. Clair), Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel International Ltd ALGIS MEDELIS
133 Roncesvalles Ave., TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

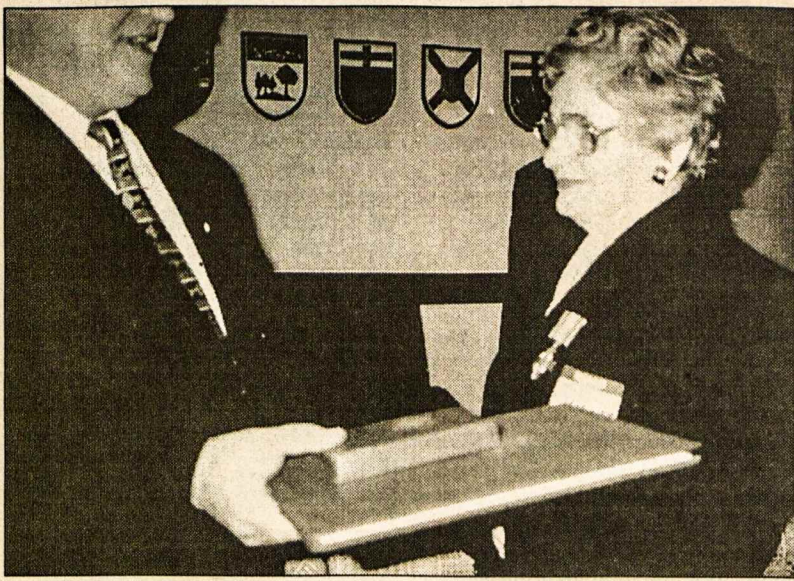
Į LIETUVĄ KELIONES paruošiu ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių. Geriausias kainos šiuo metu yra skrendant AIR CANADA ir LIETUVOS AVIALINIJOS bendrai sudarytomis trasomis per Paryžių, Londoną arba Frankfurtą

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau EXPRESS paštu. Asmeniškai su manimi susitikti QUEEN TRAVEL įstaigoje galite trečiadieniais tarp 11 v.r. ir 5 v.v. arba kitu Jums tinkamu laiku, iš anksto susitarus. Reikalui esant atvažiuosiu į jūsų namus.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŲ GIMINĖS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Lietuvos ambasadorius dr. ALFONSAS EIDINTAS įteikia Lietuvos prezidento aktą paskirtą DLK Gedimino V I. ordiną Kanados lietuvių veikėjai ANGELIKAI SUNGAILIENEI Otavoje 1998.X.20 KLB tarybos suvažiavime
Nuotr. R. S. Jonaitienės

Iškylus veikėjas ir diplomatas

A.a. VYTAUTAS MEILUS, pradėjęs ekonominę tarnybą Lietuvoje, ją tęsė Kanadoje kaip diplomatinis jos pareigūnas ir dalyvavo išeivijos lietuvių veikloje. Baigė savo dienas Toronte globojamas savo artimųjų

B. STUNDŽIA

Neseniai netekome a.a. Vytauto Meilau, kuris, kol jėgos ir aplinkybės leido, darbavosi Lietuvoje, Lietuvių bendruomenei ir Kanados valstybei.

V. Meilus gimė I Pasaulinio karo išvakarėse – 1913 m. balandžio mėn. Kalvarijoje, mirė 1998 m. Toronte spalio 6 d. Tėvas – Vincas, motina – Apalonija Misiūnaitė.

Ilgą laiką šeima gyveno Ukmergėje, kur V. Meilus baigė valstybinę Ukmergės gimnaziją. Turėjo seserį Anelę, kuri jauna ištėkėjo, ir du brolius. Studijoms Vytautas pasirinko ekonomikos specialybę, galbūt sekdamas tėvą, kuris buvo ekonomikos praktikas, ėjo kooperatiname susivienijime „Lietūkis“ direktoriaus pareigas. Dalyvavo prekybos derybose su Sovietų Sąjunga kaip Lietuvos delegacijos narys.

Abu Vytauto broliai irgi baigė aukštuosius mokslus; vidurinius Juozas – agronomiją, o jauniausias Stasys – chemiją. Man jo broliai buvo artimi, nes su jais teko sėdėti vienoje gimnazijos klasėje, o su Stasiu ir chemijos laboratorijose trintis studijų metais, kurį laiką viename kambaryje gyventi.

Vytautas, baigęs VD universitetą, 1937 m. vedė Gražina Vosyliūtę. 1938 m. jiems gimė duktė Dalia.

Isidarbino V. Meilus gelumbės fabrike „Nemunas“, o rusų ir vokiečių okupacijų laikotarpyje dirbo tekstilės trešle. Vokiečių gestapas įtarė V. Meilų dirbant pogrindyje, tad kartu su eile inteligentų jis buvo suimtas ir išvežtas į Štuthofo koncentracijos stovyklą. Apie gyvenimą toje stovykloje yra išleistas kelios knygos. Karui baigiantis, likusius gyvus kalinius išvadavo britų kariai.

Švedijos Raudonojo kryžiaus veikėjo grafo Bernadotte pastangų

Knygų rėškla „SAMOGITIA“
meniškai riša knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

A. a. VYTAUTAS MEILUS

dėka, buvę baltiečiai, norvegai kaliniai atsidūrė Švedijoje. Ten būdamas susirado Vokietijoje žmoną ir dukterį. Turėjo kalbinių gabumų, gerai pramoko švedškai ir gavo darbą Lund'o universitete.

1948 m. su šeima velionis atvyko į Kanadą ir apistojo Toronte. Netruko įsitraukti į lietuvių visuomeninę veiklą. Kartu su J. Strazdu ir M. Šernu padėjo pamatus kreditui kooperatyvui „Parama“, 1956-58 m. buvo Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdybos pirmininku, 1958-63 m. Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos vicepirmininku.

Vytautas buvo patraukli asmenybė – aukštas, tiesus, elegantiškas, gražiai rengėsi, todėl nesunku jam buvo įsidarbinti Kanados valdžios įstaigose. Išlaikęs nustatytus egzaminus, pradėjo reikštingą diplomatinę sritį. 1962 m. dirbo Vokietijoje Koeln'o mieste, kur buvo Kanados ambasados, vizų dalinio informacijos pareigūnu. 1965 m. buvo išsiųstas į Japoniją, kaip imigracijos atašė. Vėliau panašioms pareigoms buvo paskirtas Ispanijon.

Kurį laiką dirbo Otavoje, bet ir vėl buvo išsiųstas į užsienį, šį kartą į Švediją, kur Kanados ambasadoje ėjo darbuotojų išteklį ir imigracijos sekretoriaus, o vėliau ambasados patarėjo pareigas.

Diplomatinę veiklą velionis baigė Vokietijos Stuttgart'e, eidamas konsulo pareigas.

V. Meilus buvo šakota asmenybė, reiklus tarnyboje, veiklus lietuviškoje bendruomenėje.

Numatyta velionį perlaidoti Lietuvoje. Tėbūna jam svetinga jaunystės dienų žemė.

IŠ GYDYTOJO UŽRAŠŲ

Ligoniai ir vedybinės painiavos

MED. DR. LEONARDAS POVILIŪNAS, Vilnius

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Mane staiga apima baisus pavydas. Jie patenkinti, gal net laimingi saldžiai miega, o aš gal ryt, po operacijos, neatsikelsiu gyvas. Ateina žiauri mintis. Juos čia pat vietoje „sutvarkyti“, kad daugiau nematyčiau jos patenkintų šypsenos, o jo triumfuojančio žvilgsnio. Paimu butelį į ranką, bet jis lengvas, nepilnas. Na, suduosiu jam pirmą per galvą, bet juo neužmušiu, tik pažadinsiu, o jis po pagalvę gali laikyti pistoletą. Išsitraukęs nuošalus mane, o paskui pasakys, kad gynėsi, o Nadia tai patvirtins. Ne, taip negerai. Geriau plaktuku. Virtuvėje surandau plaktuką, bet mane apima nerūtingumas. Visokie smurto veiksmai dažniausiai vykdomi išgėrus svaigalų. Ant stalo stovi degtinė, bet jei aš išgersiu, tuoj mane apims didžiausi skausmai, pilvo raizymai. Sveikas protas man sako: O kas iš to, kad aš juos dabar užmušiu? Ar man išnyks skausmas? Kaip tik bus blogiau. Mane suims, apie gydymą nebus kalbos. Be to, prisimeniu, jūs mane perspėjot, pasitikejot, net neprašėt pasirašyti. Jei aš užmušiu, kils triukšmas, milicija pradės tardyti: kaip aš išėjau iš ligoninės, kas išleido, o tardytojas baudžiamame kodekse parinks ne tik man, bet ir jums straipsnį. Man už užmušimą, o jums – kad sudarėt sąlygas man padaryti nusikaltimą. Ir visa tai jums bus užta, kad manim pasitikejot. Ne. Plaktuką padėdū į vietą. Kažkokia rytų patarlė sako, gyvenime geriau ramybė negu laimė. Tiek to, gyvenau be tos laimės iki tol, jei per operaciją nenumirsiu, pragyvensiu ir toliau. Pasimusi skutimosi peiliukų ir išeinu. Važiudamas prisimenu savo „boblę“. Ji dar tikėjo Dievą. Ji tikriausiai sakytų: Nelabasis tave gundė gundė, o tu atsilaikei. Tu šaunuolis, Jura. Žinoma, ji buvo religinio tvaiiko apimta, bet ji turėjo savo nuomonę ir visada mane padrašindavo, gerai patardavo ir buvo tvirta savo teismu. O kad Nadia tokia būtų, aš tada nežinčiau, kad ji atsiliokus, tikinti, religinga...

– Ką manot daryti? Ryt jus išrašysiu namo. Kur eisit?

– Į namus. Nadia greičiau siai jau padavė pareiškimą persiskirti. Vaikų nėra. Teismas lengvai ir greitai persikirs, nes ji įrodys, kad aš nepagydomas ligonis ir negalintis atlikti „vyro pareigos“, jai kliudantis gyventi, nereikalingas. Kaip ligonis aš tikiuosi gauti vieną kambarį.

– O po to?

– Kambarį iškeisiu. Persikelsiu gyventi kitur, nes gyventi kartu ir matyti ją mylintis su kitu man kankynė. Vis dėlto aš ją myliu... Po to eisiu ieškoti darbo.

Žiūriu į tą jauną netgi dailų vyrą ir stebiuosi, kaip apgaulingas buvo mūsų pirmojo susitikimo vaizdas. Kai pirmą kartą pamaciau atėjusią jį lankyti gražią moterį, maniau, kad tai laiminga pora, kad juos jungia nuoširdi meilė, kad tokie santuokoje gyvena iki mirties juos perskiria. Labai apsidariau. Juos jungė trapi seksualinė meilė, dėl kurios šeimos lengvai sukuriamos, bet dar lengviau suyra, nes tarp santuoktinių nėra jokio gilesnio dvasinio ryšio, religinio saito, kuris juos tarpusavy palaikytų ir stiprintų.

Tai didžiausias kontrastas kitam toje pačioje palatoje gulinčiam ligoniui, kolchozininkui N. Jam 63 metai. Jis po gaubtinės žarnos vėžio operacijos. Pirmomis po operacijos dienomis ir naktimis prie jo lovos budėjo jo žmona, kuri dvejius metus už savo vyrą jaunesnė. Kaip ji rūpinosi savo vyru! Ji neklaušė manęs, ar jos vyras serga vėžiu, ar ne ir kiek jis gyvens? Ji tik klausė, ką jam galima duoti gerti ar valgyti ir kokių reikia vaistų. Dabar jis pasveikęs ir išrašomas į namus.

– Kuo vyras jums atsilygins už tą triušą? – klausiu jo žmoną.

– Man nereikia jokio atlyginimo, tik jo sveikatos.

– Dievas jai atlygins, – sako vyras. Juk per jungtuves M. šventovėje mes prižadėjome iki gyvenimo pabaigos mylėti ir saugoti viens kitą. Dievas tai mato ir už jos gerumą atlygins...

Po 4 ar 5 metų, einant iš darbo, važiuoja šalia manęs automobilis ir pypsi. Pagaliau mane pralenkė „Žigulijai“ sustoja. Iš jų išlipa šviesiais marškiniais trumpomis rankovėmis vyras.

– Labas, – sako jis rusiškai. Atpažįstu, kad tai buvęs ligonis X. Jis papilnėjęs, nudegęs. Atrodo stiprus ir sveikas.

– Sėskit, pavešiu.

Man pačiam įdomu su juo pasikalbėti, taigi sutinku. Jau po darbo. X siūlo nuvažiuoti į Valakampius.

– Gerai, ber pirmą iš telefono būdelės paskambinsiu namo. Pasakau, kad grįšim už poros ar trijų valandų. Žmonos dar nėra. Ji negrįžus iš darbo.

Valakampiuose, aikštelėje, pastatom automobili, nusiperkam 0.5 kg sausainių ir nusirenge prie upės, nuošaliau nuo kitų, kramsnodami sausinius kalbamės.

Trumpai papasakoju, kaip dirbu, kaip gyvenu.

– O aš dirbu ir studijuojau mašinų technologiją. Dabar trečiame kurse, – sako buvęs ligonis.

– O kaip Nadia?

– Ji gyvena su kitu. Buvo teismas. Mus perskyrė labai lengvai, nes nėra vaikų. Ji geranoriškai sutiko perleisti man vieną kambarį. Mat, anot jos, tokiam nepagydomam ir nelaimingam žmogui, kaip aš, jau pats žmoniškumas reikalauja padėti. Iškeičiau tą kambarį į kitą, kitame miesto gale, kad daugiau nematyčiau Nadės. Mano brolis baigė Saratovo statybos technikumą. Jei studijuos, kai aš pats baigsiu, galbūt reikės padėti.

– Kiek aš suprantu, tai buvusi žmona nepiktavėlė.

– Ne. Nadia geraširdė, bet turi vieną didelę silpnę. Ji la-

bai seksuali. Jai reikalingas sveikas vyras. Jai nesvarbu nei vyro tautybė, nei išsilavinimas. Jai svarbu, kad vyras būtų seksualus. Tada ji gera, nuoširdi, maloni, paslaugi, o jei ne, ji nepatenkinta, pikta, priekabi.

– Kaip sveikata?

– Dabar gera. Alkoholio nevartoju. Sustiprėjau ir jaučiuosi gerai. O anksčiau mane buvo apėmusi depresija. Mat buvau apvilintas, pažemintas, nelaimingas. Tą savo dvasinį būvį sunkiai išgyvenau.

– Vienam nelūdna?

– Ne. Kartą „nudegiau“, tad daugiau vesti nesiryztu.

Dėl savo ligos buvau nuvykęs į rajono ligoninę ir sužinojau, kodėl nepasitvirtino jų ligoninės gydytojų nustatyta diagnozė.

Pasirodo po mano skrandžio tyrimo „japonišku zondų“, sesers nebuvo, o sanitarė rusė, neperskaitė lietuviškai parašytos raštelėje pavardės, sumaišė biopsinę medžiagą, prie iš mano skrandžio paimtos medžiagos prikabinama kito ligonio pavardę, o prie to kito ligonio medžiagos, mano pavardę. Taip sumaišius medžiagą nunešė patologiui. Vėliau ji prisiminė, kad galbūt apsiriko, pasakė tai tyrušiam tą medžiagą gydytojui, bet kol aš pats ten nuvykau, niekas to reikalo netvarkė.

– O ar Nadia žino apie tai?

– Ne. Jei žinotų, galbūt vėl norėtų su manimi gyventi, nes dabartinis jos vyras irgi susirgo, tik nežinau kokia liga. Taip kad jis gali sulaukti mano likimo.

Greitai prabėga su buvusiu ligoniu X praleistas laikas. Ji palieku prie upės kaitintis, nes pats troleibus grįžtu namo. Žmona jau grįžusi iš darbo. Jai pasakojau X ligonio istoriją.

– Ar moteris gali taip pasielgti?

– Moteris gali ir taip pasielgti, kai ji neturi savo principų, savo pasaulėžiūros, kai ji negalvoja apie savo šeimos ir savo ateitį. Ta jauna ir graži moteris, matyt, gyvena šia diena. Jos galvoje smegenys ne tam, kad galvotų, o tam, kad skatintų seksą. Ji tik galvoja, kaip apgauti gamtą, apsisaugoti, kad nebūtų vaikų. Ji, kaip ir daugelis sovietinių moterų ateistų, ir nesituokė šventovėje. Taigi Dievo akivaizdoje jokio įsipareigojimo mylėti, saugoti vyrą nepadare. Normali, tikinti, šventovėje susituokusi moteris nori turėti šeimą, vyrą, vaikų. Tada ji jaučiasi laiminga, nes žino, kad ji atlieka jai žemėje skirtą pareigą, ir juo geriau ji savo pareigą atlieka, juo ji laimingesnė. Apie jokią persikyrimą ar neištikimybę vyru tokia moteris negalvoja, nes mano: ką šventovėje kunigas Dievo vardu sujungė, to žmogus persikirti negali. Ta šviesiapiplaukė Nadia, tai kaip L. Tolstojaus aprašyta „Ana Karenina“ – be tikslų gyvenusi moteris, neatlikusi savo pareigos žemėje, todėl neturėjusi jėgų toliau tokį betikslį gyvenimą tęsti, ji nutraukia, puldama po traukinio ratais.

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metų namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomotojų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – **416 769-3577**
Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)
Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)
Telefonas
2373 Bloor Street West **416 763-5677**
(Prie Jane St.)

RUBY REAL ESTATE LTD.
27 John Street (2nd Floor),
Toronto (Weston), Ont. M9N 1J4
♦ MLS skelbimas
♦ Komisas 3½%
♦ Toronto Real Estate Board narys
Victor Rudinskas, Broker Tel.: 416 249-7829

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.
Tel. 416 240-0594
27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Lengvai pasiekiamas autobusu nr. 79 (Scarlett Road) nuo Runnymede požeminio stoties.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

CMD INSURANCE SERVICES INC.
Dėl visų rūšių draudos, taip pat naujos automobilių ir namų draudos bei jau apdraustų automobilių ir namų draudos reikalais kreiptis į Rimą Drešerį, dėl visų komercinių draudų – į Ričardą Drešerį.
1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8
Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406
FAX 905 624-8238
CMD Insurance Services Inc.
Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Rick Drešerį
Tel. 416 233-3334
DRESHER Real Estate Ltd.

WALTER V. DAUGINIS
INSURANCE - DRAUDIMAS
PERSIKĖLĖ Į NAUJAS PATALPAS NUO Š.M. LAPKRIČIO 1 D.
KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4 (prie Sherway Gardens)
Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305
Faksas 416 620-7584

MARGUTIS

V.I.M. Parcel Express Inc.
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601 Fax (416) 233-3042

Siuntiniai, priimti iki lapkričio 19 d.,
bus pristatyti jūsų artimiesiems
ir draugams Lietuvoje

**ŠV. KALĖDŲ
ŠVENTĖMS**

Tel. (416) 233-4601

HAMILTON
615 Main St. E.
(East of Sanford)
Tel. 528-6303

Andrew W. Swan,
Manager

DUNDAS
195 King St. West.
Tel. 627-7452

Robert G. Amm,
Manager

TORONTONT

Anapilio žinios

– Lapkričio 7. šeštadienį, parikrištyta Alvydo ir Deimantės (Zelenkevičienės) Grigučio dukrelė Austė-Janina.

– Pirmosios Komunijos pasirušimui vaikučiai jau registruojami sekmadieniais zakristijoje, o šio kiadieniais – klebonijoje.

– Ateinantį sekmadienį, lapkr. 22 bus renkama antroji rinkliava Toronto arkivyskupijos kunigų pensijos fondui.

– Parapijoje gauta 20 lapkričio ir gruodžio mėnesiams skirtų masytųjų knygelėlių "Žodis tarp mūsų". Knygelės kainą – \$4. Knygelės parapijos salėje platina A. Augaitienė.

– Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas įvyks Toronte lapkričio 22, sekmadienį, 2.30 v.p.p. Lietuvių namuose. Lietuvos kankinių šventovėje tą dieną 11 v.r. Mišiose su savo vėliava iškilmingai dalyvaus Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa. Delhi lietuvių bendruomenėje Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas įvyks lapkričio 22, sekmadienį, po 3 v.p.p. Mišių parapijos salėje.

– Kalėdų eglutė vaikams bus gruodžio 20, sekmadienį. Ruosia parapijos jaunų šeimų sekcija. Registracija pradėdama lapkričio 22, sekmadienį, parapijos salėje.

– Anapilio knygnė galima gauti kalėdinių sveikinimų atvirukų ir Kūčių plotkelių. Taipgi galima įsigyti siuntiniams dėžių ir žurnalo "Virtuvė" nr. 11.

– Mišios sekmadienį, lapkričio 22: 9.30 v.r. už a.a. Magdalena Zenkevičienę, 11 v.r. už parapiją; Vasagoje 3 v.p.p. už Bridickų ir Hiršų mirusius; Delhi 3 v.p.p. už a.a. Stasį Beržinį.

Išganytojo parapijos žinios

– Pamaldos 9.45 v. ryto. Pamaldų metu vyksta sekmadienio mokykla.

– Praeitą sekmadienį, lapkričio 15 pamaldose buvo prisiminti a.a. Marė Timpinė, mirusi š.m. spalio mėn. 23 d. Vėlonė paliko liudinčius – Lietuvoje dvi dukras ir sūnų bei gimes Toronte.

– Šį sekmadienį, lapkričio 22, įvyks mirusiųjų prisiminimo pamaldos.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio, lapkričio 15 popietėje dalyvavo 192 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Ramutė Lange iš Klaipėdos. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN moterų būrelio narė Gražina Butkienė.

– LN valdybos posėdis – lapkričio 26, ketvirtadienį, 7 v.v.

– LN visuomeninės veiklos komiteto susirinkimas įvyks lapkričio 24 d., 7 v.v. LN sekcijoje. Kviečiame dalyvauti LN moterų, vyrų būrelių, kultūros komisijos ir "Atžalyno" atstovus, bent po 3 iš kiekvienos organizacijos.

– LN valdyba kviečia atsilankyti visus LN darbuotojus, bingso savanorius, moterų, vyrų būrelių, kultūros komisijos narius bei "Atžalyno" atstovus gruodžio 17, ketvirtadienį į kalėdinį pobūvį, kuris įvyks Gedimino menėje. Pradžią 6 v.v.

– Naujųjų metų sutikimas – Vyt. Didžiojo menėje. Stalai numeruoti, rezervuojami iš anksto. Bilietai parduodami LN raštineje, tel. 416 532-3311. Įėjimas – \$50 asmeniui. Bus šilta vakarienė, šalti užkandžiai, veiks baras, šokiams geros orkestras.

– Kultūros komisija platina vaizdajuostes iš Lietuvos. Teirautis paskambinant S. Pabiricienei 416 762-5419 arba V. Kulnii 416 769-1266.

– Kražių šventovei \$50 aukovo J. Staškevičius.

– "Angeliukų" chorui aukovo: \$200 – choras "Volungė", KLB Toronto apylinkė; \$100 – D. Barkauskienė, E. R. Stravinskai, V. O. Narušiai.

– Šv. Jono lietuvių kapinėms aukovo: \$100 – M. Gaivelienė, A. Babeckienė, J. Karl (savo vyro a.a. Michael Karl atminimui); \$60 – A. Z. Stancikai; \$50 – D. Radzevičienė.

– Iš Lietuvos atvykęs į Lietuvos kankinių parapijoje Misi-saugoje besidarbuojantis kun. Kęstutis Ralys N. Daugėliškij (Vilniaus arkivyskupijoje) yra pastatydinęs tenykštės parapijos globos namus, kuriuose jau gyvena 17 našlaičių ir 15 senelių. Jų išlaikymas tebėra kun. K. Ralio rūpestis. Jis būtų dėkingas, jei kas galėtų išleisti parremti tą labdaros įstaigą. Čekius rašyti: Rev. K. Ralys, 494 Isabella Ave., Mississauga, Ont. L5B 2G2, Canada.

– Atitaisymas "TŽ" 46 nr. Toronto pensininkų klubo pobūvio aprašyme buvo paminėta, kad pietus suruošė G. Kobelskienė. Juos ruošė V. Birštonas.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį, lapkričio 15, 10.15 v. Mišias aukovo ir pamokslą pasakė lietuvių pranciškonų provincijolas kun. Benediktas Jurčys, OFM. Per Mišias giedojo jaunimo choras, palydint gitaristams L. Folk, A. Jonušoniui ir V. Šileikaitei.

– "Atgaivink" programos pirmas šešių savačių susirinkimų ir šešių temų tarpsnis baigtas praeitą sekmadienį. Devyniolika būrelių (netoli dviejų šimtų žmonių) buvo susirinkę antradienį, lapkričio 17 užbaigimo Mišiom. Sekantis šešių savačių ratas prasidės Gavėnios pradžioje.

– Metinė KLB moterų dr-jos šios parapijos skyriaus šventė įvyks lapkričio 29 d. Parodų salėje po 11.30 v. Mišių. Tą dieną skyriaus narės su savo vėliava organizuotai dalyvaus 11.30 v. Mišiose.

– Pakrikštytas Adrian Matas, Lindos ir Daliaus Butrimų sūnus.

– Praeitą šeštadienį, lapkr. 14 palaidota a.a. Elena Juknevičienė. Paliko vyrą Romą, sūnų Romualdą su šeima, brolių ir seserį Lietuvoje. Čikagoje mirė dr. Vytautas Dargis, A. Biškevičienės ir V. Balsienės brolis.

– Pirmos Komunijos pasirušimo pamokos prasidėjo praeitą sekmadienį. Nuo šiol pamokos vyks sekmadieniais angliskai kalbantiesiems po 9.15 v.r., o lietuviškai kalbantiesiems po 10.15 v. Mišių.

– Papildomai yra gauta "Žodis tarp mūsų" lapkričio ir gruodžio mėnesiams knygučių, kurias galima nusipirkti šventovės prieangyje už \$4.

– "Volungės" choro kalėdinis koncertas įvyks gruodžio 13 d., 4 v.p.p. Koncerto pelnas – parapijos persikėlimo vajui.

– Kas norėtų sušelpsti nuo audros nukentėjusius Honduro žmones, gali tai padaryti ir per parapiją.

– Mišios sekmadienį, lapkričio 22: 8.15 v.r. už a.a. Mariją ir Tadą Normantus; 9.15 v.r. už Sofiją ir Antaną Dziengo; 10.15 v.r. už Vėlinių novenai pavestus mirusius, už a.a. Vaelovą ir Benjaminą Jase-nauskus, už a.a. Igną ir Oną Juknas; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Maironio mokyklos žinios

– Maironio mokyklos kankininkės lapkričio 15 d. Montrealyje sėkmingai koncertavo.

– Lapkričio 21 d. Maironio mokyklos patalpose įvyks metinis tėvų susirinkimas. Visi tėvai, arba bent vienas, yra kviečiami dalyvauti šiamе minėjime susirinkime.

– Lapkričio 28 d. Maironio mokykloje pamokų nebus. Kursai veiks įprasta tvarka.

– Gruodžio 5 d. "TŽ" redaktorė bei leidėjų valdybos pirmininkė R. Jonaitienė lankysis mokykloje ir vyresnių klasių mokinius supažindins su "TŽ", paragina, kad mokiniai rašytų "Tėviškės žiburiams".

– Gruodžio 12 d. Maironio mokyklos patalpose įvyks metinė Kalėdų eglutė.

– Stribos vakaronė, tapusi jau kasmetine, buvo surengta specialaus Prisikėlimo parapijos komiteto tos parapijos didžiojoje salėje praeitą sekmadienį, lapkričio 15. Renginys sutraukė didelį būrį tautiečių, užsimojusių paremti Lietuvoje veikiančias vargšų valgyklas.

– Sucejimas pradėtas bendra visų giesme ir parapijos tarybos pirmininkės B. Čepaitienės žodžiu. Prieš vakariene gero pusvalandžio programą atliko "Volungės" choristės, akompanuojant muz. J. Govėdai, giesmes atlikimais skaitiniais papildė I. Čuplinskaitė ir Kally Lloyd Jones išraiškos šokių dėkojant Dievui už gyvenimą. Po koncertinės dalies pranešimą padarė dr. J. Čuplinskaitė, paskaitydama ir gautus padėkos laiškus. A. Kaknevičiaus gerai paruošta vaizdajuoste dalyvius supažindino su Kauno "Caritas" valgykla. Iš Lietuvos atvykęs lietuvių pranciškonų provincijolas kun. Benediktas Jurčys, OFM, pasi-dalino mintimis apie artimo meilę ir duoną, palaimino šios vakarienės valgius (sriuba, duona, gaiva). Vakaronė baigta Prisikėlimo parapijos klebono kun. A. Simanavičiaus, OFM, žodžiu ir bendra giesme. Vakaronės eiga visiems buvo lengva sekti pasinaudojant ant stalų išdėstytomis spausdintomis programomis su vakaronės esmę nusakancia ištrauka "Kiek kartų tai padarėte vienam iš mažiausiųjų brolių, man padarėte" (Mt. 25.40). S.

– Išeivijos lietuvių klierikų studijų fondui \$100 aukovo V. Ottienė.

Ona Frances Šimutytė-Craig rengia parodą savo studijoje, 363 Belsize Dr., Toronte (netoli Bayview-Davisville g.) š.m. lapkričio 27-29 d.d. Kviečia visus atsilankyti penktadienį tarp 7 v.v. ir 10 v.v., šeštadienį ir sekmadienį tarp 1 v.p.p. ir 6 v.v. Parodoje "Small Treasures" ji parodavins įvairius įdomius ir nebrangius mažesnio dydžio kūrinius.

Naujų Metų

SUTIKIMAS

* Šilta vakarienė su vynu * Šalti užkandžiai
* Naujųjų metų sutikimas su šampanu
* Šokiams geros orkestras * Veiks baras
* Stalai numeruoti * Vietos rezervuojamos iš anksto.

Bilietai parduodami LN raštineje, skambinant tel. 416 532-3311, arba sekmadienio popietėmis. ĮEJIMAS – \$50 asmeniui. Nuoširdžiai kviečiame sutikti 1999-tuosius Naujuosius metus Lietuvių Namuose.

Toronto Lietuvių Namų valdyba ir visuomeninės veiklos komitetas

gruodžio 31, ketvirtadienį, 7 val. vakaro Vytauto Didžiojo menėje

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS

MINĖJIMAS

1998 m. lapkričio 22, sekmadienį, 2.30 v.p.p.
Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W.
DALYVAUS IR KALBĖS LIETUVOS KARININKAI:
plk. lt. V. Marinskis, kpt. V. Rėklaitis, kpt. D. Užkuraitis, kpt. G. Smallukas, kpt. E. Karvelis ir vyr. lt. R. Jarmalavičius.
Meninę programą atliks vyrų choras "Aras", vad. Lilijos Turūtaitės

Rengia – Vlodo Pūtvio šaulių kuopa

Kanados lietuvių vaizduojamo meno paroda "Ant tilto" (dviejų kultūrų pojūtis) vyksta Skylight galerijoje (Northern District Library) 40 Orchard View Blvd. (Yonge-Eglinton). Paroda tęsis iki lapkričio 28 d. Joje dalyvauja: Rita J. Bulovienė-Kvedariene, Ona F. Craig, Liucija Dilkutė, Zigmantas Dobilas, Saulius Jaškus, Jurgis Kosey, Snaigė Šileikienė, Jurgis Račkus, Genė Valiūnienė.

Kanados lietuvių katalikų kultūros draugijos "Žiburiai" metinis narių susirinkimas įvyks lapkričio 10 d., antradienį, 7.30 v.v. Anapilio parapijos salėje. Susirinko 20 narių išklausti pranešimų apie "Tėviškės žiburių" finansinę būklę ir kitus leidybos reikalus. Susirinkimas pradėtas prel. J. Staškevičiaus invokacija. Pirmininkė R. Sakalaitė-Jonaitienė pranešė, kad paštas lapkričio 3 d. laikraščiu suteikė "time-committed mail" statusą, normaliai skiriamą dėl didesnio tiražo leidiniams. Dėl to tikimasi, kad "TŽ" bus pristatomi per trumpesnę laiką. Revizijos komisija padarė teigiamą pranešimą apie knygų vedimą.

– Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukovo "Tėviškės žiburiams": \$100 – Antanas Bumbulis ir dukros; \$50 – Marija Gečienė, Pajauta ir Algis Kazilai; \$30 – Marija ir Jonas Gimžauskai, Hamilton, Ont., Sofija ir Vytautas Balsevičiai, Ottawa, Ont.; \$28 – Anelė Puteviciene; \$25 – J.J. Šarūnaitis, St. Petersburg Beach, Fl., Birutė, Bronius Tamošiūnai, Liuda Stulginskienė, Marija ir Juozas Vaseriai; \$20 – Stasys Barškus, Alton, Ont., V. S. Kneitai, Oshawa, Ont., Danguolė Radzevičienė, Vincas, Ona Naruševičiai, West Lorne, Ont., Aldona, Vladas Vaitonai, Ona Dementavičienė; \$18 – Monika Jasionytė; \$10 – Lina Einikienė; \$8 – Petras ir Zuzana Jonikai, Hamilton, Ont.

– Savo mylimo vyro a. a. Vytauto Balčiūno atminimui žmona Genovaitė "Tėviškės žiburiams" aukovo \$50.

– A. Laimos Kurpienės atminimui pagerbti Vita (Špa-kevičiūtė) ir Edis Auštrai, Westwood, MA, "Tėviškės žiburiams" aukovo \$50.

– Povilaičių, Lukoševičių-Lukošių šeimų mirusių politinių kalinių ir partizanų bei tremtinių atminimui pagerbti Monika Povilaitienė "Tėviškės žiburiams" aukovo \$100.

– A. a. dr. Vytauto Dargio atminimui, užjausdami jo seseris Valentiją Balsienę ir Aldoną Dargytę-Byszkiewicz bei artimuosius, P. A. Skilandžiūnai "Tėviškės žiburiams" aukovo \$40.

– MOTERIS iš Lietuvos ieško darbo. Siūlyti tel. 416 233-5996. Kviesi Giedrę.

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapijos tradiciniai pietūs lapkričio 1 d. praėjo labai sėkmingai. Į gražiai papuoštą salę prisirinko daug svečių; ne tik parapijiečiai, bet svečiai iš Šv. Kazimiero parapijos, iš Toronto, Otavos ir Lietuvos. Trumpu žodžiu visus pasveikino parapijos komiteto pirmininkas Romas Verbyla. Meninę programą atliko moterų dainos vietos "Aušra" ir vyrų dainos vienetas. Abiems dainų vienetais vadovavo muz. Aleksandras Stankevičius. Jie padainavo po tris skambias dainas. Kun. Kazimierui Ambrasui, SJ, palaiminus dalyvius ir būsimus valgius, tuoj ant stalų atsirado daug skanaus maisto, kurį paruošė Janina Blaždzienienė ir Ona Girdauskaitė-Darbisson su tartininkėmis. Kavos ir skanių pyragų metu buvo vykdytos didžioji ir mažoji loterijos. Daug kas galėjo pasidžiaugti savo laime. Pabaigoje R. Verbyla padėkojo visiems už gausų dalyvavimą.

Prof. Emilijui Knystautui buvo įteiktas Lietuvos mokslo akademijos užsienio nario diplomatas. Ta proga jis padarė pranešimą "Mokslo ir studijų problemos Kanadoje". Emilijus augo ir išsimokslino Montrealyje. 1969 m. Connecticuto universitete gavo fizikos daktaro laipsnį. Nuo to laiko dirba Laval universitete, Kvebeko mieste.

A. a. Juozas Šiaučiulis, prieš porą metų išsikėlęs nuolatiniame apsigyvenimui Lietuvoje, mirė. Montrealyje jis buvo aktyvus lietuviškoje veikloje ir kurį laiką vadovavo Kanados lietuviams šauliams. Paskutini laikų gyveno Vilniuje pas dukterį. Praeitą vasarą dar buvo numatęs užbaigti antrą atsiminimų

knygą "Veidu į Šiaurę". "Rūtos" klubas Aušros Vartų parapijos salėje rengia mugę-bazarą lapkričio 28, šeštadienį, nuo 1 v.p.p. iki 7.30 v.v. ir lapkričio 29, sekmadienį, nuo 9 v.r. iki 3 v.p.p. Bus įvairios loterijos, krautuvėlės, kava, o sekmadienį ir pietūs. Kviečiami ir maži, ir dideli, nes visi susiras, kas jiems tinka.

A. a. Pranas Dikaitis, 86 m. amžiaus, mirė lapkričio 6 d. Po gedulinių pamaldų lapkričio 9 d. Aušros Vartų šventovėje palaikai išlydėti į Šv. Jono lietuvių kapines, Mississauga, Ont. Liko žmona, duklė, du sūnūs, našlė marti ir jų šeimos bei draugai.

B. S. Žurnalistas Alain Stankė-Aloyzas Stankevičius, gimęs Kaune, augęs Paryžiuje, įsikūręs Kvebeko provincijoje pagarsėjo įdomiais savo raštais, televiziniomis programomis, įsteigta pranciškonų knygų leidykla. Pastaruoju metu jis išleidinėjo dvi naujų autobiografinių knygų. Pirmoji "Des barbelés dans ma memoir" (Spygliuotos vielos mano atmintyje) atskleidžia jo jaunystę. Prieš 30 metų ji buvo išleista kitu pavadinimu "J'aime encore mieux le jus de betterave" (Aš geriau mėgstu burokų sunką). Buvo išpildyta juo 120,000 egz. Antroji knyga "Mon chien avait un z'an" (Mano šuo turėjo dvejus metus). Tai irgi autobiografinė knyga, gausiai iliustruota, vaizduojanti autoriaus kelią Kanadon. Be to, autorius yra parašęs bei išleidęs keletą knygų įvairiomis temomis pranciūzų kalba. Lietuviškoje raštijoje jis nėra pasireiškęs. Inf.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobiliai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTE, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nepajereigoje apsidrausti.

DABAR SU LIETUVA KALBŲ ILGAI

\$.48

SKAMBINKITE Į LIETUVĄ PER TELEGROUP! TIK \$0.48 UŽ MINUTĘ ATLANTIC EXPRESS CORP. ATSTOVAI KALBA LIETUVIŠKAI! 888-615-2148

TELEGROUP

"Park Lithuania" 25-mečio minėjimas įvyko praeitą šeštadienį, lapkričio 14 parke. Susirinko daugiau kaip šimtas žmonių, skautai-vyčiai ir šauliai su vėliavomis. Dalyvavo Toronto miesto tarybos nariai Chris Korwyn-Kuczinski ir David Miller. Maironio mokykla buvo paruošusi gražų atitinkamą plakatą. Padėką ir pagarbą pareikšta parko vardo iniciatoriui St. Jokubaičiui. Kalbėjo Br. Saplys, vienas iš iniciatyvinio komiteto narių. Padėkos žodį tarė KLB Toronto apylinkės pirm. D. Garbaliuskienė. Iškilmei vadovavo Ant. Rašymas. Po iškilmių "Vilniaus" rūmuose vyko suka-tuvinės vaišės.

RENGINIŲ KALENDORIUS 1999 METAMS

(Dar 1998 metų įsidėmėtinų datos)

Lapkričio 21 d., 6.30 v.v. Suvalkų krašto išeivijos sambūrio šokiai Lietuvių Namuose; lapkričio 22 d., 2.30 v.p.p. Lietuvos kariuomenės šventė Lietuvių Namuose; gruodžio 6 d. skautų Kūčios Prisikėlimo parapijos salėje; gruodžio 13 d. "Volungės" koncertas Prisikėlimo par. salėje; gruodžio 31 d. Naujų metų sutikimas Lietuvių Namuose.

Sausio 16 d. "Aitvaro" koncertas Prisikėlimo parapijos salėje; vasario 6 d. "Volungės" koncertas Prisikėlimo par. salėje; vasario 7 d. skautų Vasario 16 minėjimas Prisikėlimo par. salėje; vasario 14 d. skautų Vasario 16 minėjimas Anapilio salėje; vasario 20 d. "Tauro" klubo šokiai Lietuvių Namuose; kovo 7 d. Kazikų mugė Prisikėlimo par. salėje; kovo 21 d. Lietuvių Namų metinis susirinkimas LN salėje; kovo 27 d. Prisikėlimo parapijos vakarienė Prisikėlimo par. salėje; kovo 28 d. "Pamamos" metinis susirinkimas Lietuvių Namuose; balandžio 10 d. "Tėviškės žiburių" spaudos vakaras Anapilio salėje; balandžio 11 d. Vėlykų pietūs Lietuvių Namuose; balandžio 24 d. "Volungės" pobūvis Prisikėlimo par. salėje; gegužės 9 d. "Gintaro" koncertas Anapilio salėje; gegužės 23 d. "Aušros" klubo balius Lietuvių Namuose.

KLB Toronto apylinkės inf.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

METINĖ "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu - 135 dolerių vienuose pasaulio kraštuose, skaitant ir Lietuva.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalynų bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos priemonės kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkui, tel. 416 760-7181.

Punia Construction Ltd. NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausius statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusausiname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydui tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).